Darbo Žmonių Dienraštis
Kaina $5.50 Metams
Brooklyne $6.00
Metams

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

Visų Šalių Darbininkai Vienykitės! Jūs Nieko Nepralaimėsit, Tik Retežius, o Išlaimėsit Pasaulį!

No. 108 Telephone STagg 2-3878 Brooklyn, N. Y., Piirmadienis, Gegužės (May) 9, 1938 Pavienio Numerio Kaina 3c Metai XXVIII, Dienraščio XX

Krislai

Dar Neatsakē.
Vēl už Liežuvio.
Du Suvažiavimai.
Neužmirškime.
Sunku Prasidēt.

Rašo *A. B.*

Jeigu Jungtinių Valstijų konstitucija sako, kad užtenka kaltinamojo prisipažinimo viešam teisme prie kaltės, idant jį pripažinus kaltu, tai kodēl to turētų neužtekti Sovietų Sąjungoje?

Šį klausimą mes jau senai esame pastatę. Deja, iki šiol nei socialistų, nei fašistų spauda, kuri taip įnirtusiai puola Sovietų valdžią, nieko neatsakē į šį klausimą.

O gal tiems redaktoriams tai buvo naujas dalykas arba akių atidarymas?

Sklokos gazieta sako: "Jie (socialistai) buvo sušaukę masinį mitingą į Madison Aikštę. *Jame dalyvavo žmonių į* 6,000."

Kalba eina apie New Yorko gegužinę.

Betgi Socialistų Partijos oficialis organas "Socialist Call" (geg. 7 d.) sako:

"3,000 *socialistų ir jų draugų susirinko Madison Aikštėje* balandžio 30 dieną per pietus išgirsti Norman Thomasą ir kitus socialistus kalbētojus apie Pirmosios Gegužēs svarbą."

Matote, kąip teisingai "N. G." informuoja savo skaitytojus. Ot, pačių socialistų paduotą skaitlinę padaugino ant dviejų ir atliktas kriukis.

Bet kas kita, kai ji priējo prie bendro fronto gegužinēs demonstracijos, kurioje dalyvavo per 200,000 darbininkų. Maršavimas prasidējo 11 val. ryto ir tęsēsi iki 9 val. naktį. Maršavo po 10 ir 12 eilēse.

O "N. G." sako, kad ten tedalyvavę 50,000 žmonių su visais "žiopsotojais." Vadinasi šią skaitlinę sumažino keturius sykius.

Ir begēdžiai ir melagiai tie sklokos laikraščio redaktoriai.

Liepos 1 ir 2 dienomis Brooklyne turēsime Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugijos suvažiavimą.

Liepos 3 d. bus dienraščio "Laisvēs" metinis piknikas. Beje, tą pačią dieną įvyks ir Naujosios Anglijos "Laisvēs" piknikas Maynarde.

O liepos 4 ir 5 dienomis Brooklyne turēsime Lietuvių Komunistų Nacionalį suvažiavimą.

Tai labai dideli įvykiai mūsų judējime. Ruoškimēs juose dalyvauti. Labai svarbu, kad abu suvažiavimai būtų dideli ir entuziastiški.

Nē valandēlei nepamirškime Ispanijos kovotojų. Ten su kruvinuoju fašizmu karžygiškai kaunasi keletas šimtų lietuvių drąsuolių. Jiems reikia moralinēs ir medžiaginēs paramos.

Lietuvių Komitetas Ispanijos Demokratijai Remti sako gavęs nuo Worcesterio Aido Choro net šimtą dolerių ($100) Ispanijos kovotojų paramai.

Tai gražus ir garbingas pavyzdys kitoms kolonijoms.

Po karo daugelis lietuvių su savo vaikais grįžo Lietuvon laimēs jieškoti. Laimēs nerado. Tēvai sugrįžti nebegali, bet jų vaikai sugrįžta.

Be galo sunku tiems naujiems "ateiviams" čia gyvenimą pradēti. Jiems ir amerikoniškos kalbos stokuoja ir sąlygos nebesuprantamos. Vargsta tie jaunuoliai.

Ne vienas jų kreipiasi "Laisvēn" ir prašo darbo. Sakosi Lietuvoje mokslus ējęs, gerai rašyti moką ir tt. Iš tiesų, kai kurie jų gana taisykliškai rašo.

Deja, "Laisvē" juos visus priglausti negali. Šiuo tarpu "Laisvēs" darbininkų štabas pilnas.

Tēvai Leis Mergaitei Numirt Ažuot per Operaciją Apakint Jąją

Chicago, Ill. — Gydytojai jai nusprendē, kad jeigu penkių savaičių mergaitei Helainai J. Colan nebus išpjautas vēžys iš akių užpakalinių dalių, tai jinai turēs mirt po kokių dviejų mēnesių. Bet jeigu bus operacija padaryta, tai mergaitē liks nerege visam amžiui.

Mergaitēs tēvas dr. H. Colan ir motina, po ilgo gailestingo svarstymo, nusprendē vely palikt mergaitę "gamtos valiai" negu nulemt ją aklam gyvenimui. Prie to, Garfield Park ligoninēs daktaras C. C. Rogers, smagenų specialistas, sako, kad mergaitē po operacijos vis tiek neilgai tegyventų.

Sovietai Ruošia Pavilioną Pasaulinei N. Y. Parodai

Maskva. — Sovietiniai architektai, piešējai, ir įvairių organizacijų atstovai atlaikē jau kelis susirinkimus, kur buvo aptarta planai dēlei paviliono, kuris bus pastatytas N. Yorko Pasaulinēj Parodoj 1939 m.

Sovietinis pavilionas parodoj užims 105,000 ketvirtainių pēdų plotą.

PHILCO RADIO LOKAUTAS PRIEŠ CIO DARBININKUS

Philadelphia, Pa.—Philco Radio ir Television korporacija vis atsisako derētis su CIO unija, kurios 1,500 narių išmetē iš darbo, paskelbdama prieš juos lokautą.

Desētkai Tūkstančių Clevelando Bedarbių Atsiduria Ant Bado Kranto

Cleveland, Ohio. — Dešimtys tūkstančių bedarbių, apspitę šalpos stotis, šaukia: "Duokite mums maisto!" Dviejose stotyse jie protestavo sēdējimo "streiku" prieš šalpos numušimą ir reikalavo sugrąžinti reguliares pašalpas.

Per kelias paskutines dienas tūkstančiai bedarbių nieko daugiau negavo, kaip tik po svarą ryžių ir truputį vaisių.

Clevelande yra 87,000 žmonių, kurie palaikē gyvybę tik tiesioginēmis pašalpomis. Apie 200,000 gyvena iš WPA viešų darbų, kaip praneša Associated Press.

Miesto majoras Burton kreipiasi į Ohio gubernatorių, kad duotų greitos paramos iš valstijos iždo.

Washington, D. C. — Harry Hopkins, galva W.P.A. sako, jog 6 milionai šalies gyventojų yra tiesioginiai šelpiami visuomenēs lēšomis, kuomet 20 milionų yra gelbējami kitokiomis pagelbos formomis — įvairiais viešaisiais darbais.

MUSSOLINIS LEIDŽIA HITLERIUI APSIDIRBT SU ČECHOSLOVAKIJA

Roma. — United Press žiniomis, Mussolinis nedarys jokių kliūčių Vokietijai apsidirbti su Čechoslovakija. Mainais už tai Hitleris žada duot Mussoliniui plačiau išnaudoti Ispanijos gamtos turtus, kai fašistai "laimēsią" ten karą prieš respubliką.

Sužinota iš Mussolinio pasikalbējimų su Hitleriu, kad Italija "bus draugiškai bepusiška", kai Hitleris darys žygį prieš Čechoslovakiją.

Hitleris pasakęs Mussoliniui, kaip Vokietija galēsianti net "ramiu būdu, be karo" atplēšti nuo Čechoslovakijos "vokišką plotą" su 3,500,000 gyventojų.

Manoma, kad Vokietija smaugs Čechoslovakiją ekonominiai. Vokietija apriečia Čechoslovakiją iš trijų pusių; bet Hitleris tikisi dar talkos iš kitų Čechoslovakijos kaimynų—Lenkijos ir Vengrijos—nepraleist iš Čechoslovakijos jokių dirbinių bei produktų, jeigu jinai nepadarys reikalaujamų nusileidimų Vokietijai.

Hitleris ir Mussolinis šiuo tarpu nedarysią karinēs sąjungos, bet stipriai laikysią savo Berlyno - Romos "ašį". Mussolinis, be to, siūlęs keturių vakarinių valstybių sutartį: Italijos, Vokietijos, Anglijos ir Francijos. Ton sutartin gal bus įtraukta ir Lenkija, kaip kad pataria Anglija. Tuomi labiausiai norima suardyt Francijos tarpsavinio apsigynimo sutartį su Sovietais.

Bet Hitleris dar palūkēsiąs, iki pasieksiąs savo tikslų Čechoslovakijoj. Tada jam parankiau būtų prisidēt prie tokios sutarties.

Geležinkelio Kompanijos Sutartis su CIO Unija

Pittsburgh, Pa. — Union geležinkelio kompanija, priklausanti J. V. Plieno korporacijai, pasirašē sutartį su CIO geležinkeliečių industrine unija: pripažino 8 val. darbo dieną, pridējo algų už viršlaikius ir tt.

Japonai Jau Apstabdą Chinų Žygius

Shanghai.—Japonai skaitlingomis savo kanuolēmis dalinai sulaikē chinų žygiavimą pirmyn svarbiausiame karo fronte, pietiniame Shantunge, ir sako, kad atēmę iš chinų kelis kaimus tenai Tanchengo apygardoj.

Bet chinai yra jau atgriebę nuo priešų pusę ploto, kurį japonai buvo užkariavę per tris savaites toj srityj.

Nauji Chinų Laimējimai

Shanghai. — Chinai atēmē iš japonų Tangtu miestą prie Yangtze upēs ir nukirto japonam geležinkelio susisiekimus tarp Wuhu ir Nankingo.

Pietinēj dalyj Hopeh ir šiaurinēj dalyj Honan provincijos chinai atkariavo 10 miestelių nuo japonų.

Japonai užēmē Shikao miestelį Yangtze upēs srityje.

Streikas Prieš 5 Keleivinius Francijos Laivus

Paryžius. — Sustreikavo jūrininkai keturių didelių keleivinių Francijos garlaivių; streikan pasiruošę ir jūrininkai naujausio, didžiausio garlaivio "Normandie", kuomet jis sugrįš iš New Yorko.

Jūrininkai reikalauja tulas sąlygas pagerint. Ministeris pirmininkas Daladier, po nesekmingų derybų, grąsino streikieriams prievarta.

Anglų Seiman Išrinktas Antras Darbietis

London.—Papildomus rinkimus į Anglijos seimą laimējo darbietis C. C. Poole, g e l e ž i n k elio raštininkas, prieš atžagareivēs valdžios kandidatą. Poole 826 balsų dauguma išrinktas nuo Lichfieldo, kuris buvo laikomas atžagareivēs valdžios tvirtove.

Vyriausias darbiečių obalsis šiuose rinkimuose buvo —šalin reakcinę N. Chamberlaino valdžią, kuri pataikauja fašistiniams diktatoriams ir politiniai sēbrauja su jais!

Pirmesniuose papildomuose rinkimuose seimo atstovo Londone, balandžio mēnesį, tapo išrinkta darbietē daktarē Editha Summerskill. Tuom piliečiai irgi pasmerkē Anglų valdžios nuolaidavimą naziams ir Italijai.

Nazių Propagandistas Bijo Susitikt Žydus Pokilyj

Roma. — Mussolinio propagandos ministeris Alfieri užprašē Hitlerio propagandos ministerį Goebbelsą į bankietą. Bet kad į jį buvo pakviesta ir keletas Italijos žydų, tai Goebbels atsisakē dalyvauti bankiete.

Roma. — Pirm pat didžiojo armijos parado Hitleriui pagerbti krito ir mirē gen. D. Sicialiani, kuris turējo vadovaut tam paradui.

Kaip Italija ir Japonija Atsiliepia į Amerikos Perspējimą Užpuolikam

Roma. — "Giornale d'Italia" ir kiti fašistų organai vadina "provokatoriška ir priešinga Italijai" kalbą Amerikos karo ministerio Woodringo, kuris pareiškē J. V. Prekybos Rūmo suvažiavime, kad demokratinēs šalys negalēs amžinai pakęst Japonijos, Italijos ir Vokietijos plēšrumo.

Tokio. — Japonijos užsienių ministerijos atstovas "apgailestavo", kad Jungtinių Valstijų karo ministerio kalba "tik kenkia draugiškiem santikiam" su Japonija. Jis sakē, kad Amerika geriau turētų "suprast" Japonijos tikslus.

Neleido Kalbēt Net Kongresmanams

Jersey City, N. J. — Kongresmonai John J. Bernard ir Jerry O'Connell pereitą šeštadienį specialiai atvyko iš Washingtono, kad patirti, ar fašistuojantis Jersey City majoras Hague ir juos deportuos iš miesto, kaip padarē su Thomasu kiek laiko atgal. Tačiaus Hague fašistinē valdžia atsisakē duoti leidimą minētiems kongresmanams kalbēti Jaurnal Square aikštēje, įtardama juos norējime sukelt "neramumus ir betvarkę." Tuom pačiu laiku, kuomet Journal Square aikštēje turējo kalbēti kongresmanai, t a i Hague juodosios jēgos laikē savo ten pat šturmingą demonstraciją prieš kovojančius už žodžio laisvę to fašistinio miesto rybose.

Jersey City Nepartinēs Lygos direktorius Milton Kilker, kuris dalino lapelius, šaukiančius į kongresmanų prakalbas, likosi Hague mušeikų sužalotas. Kuomet laikraščio reporteris norējo nufotografuoti tą žvērišką sceną, tai keli mušeikos sumušē ir reporterį, sudaužydami jo fotografijų mašiną.

Įkalintas Jo Paties Kalējiman

Sniatkin, Lenkija. — Wladislaw Tluczek už gerą širdį pats pakliuvo kalējiman, kurio jis sargu buvo. Tluczek leisdavo kalinių šeimoms daduoti saviškiams maisto, o taipgi dažnai leisdavo kaliniams turēti šokius, pats jiems paskambindamas su mandolina.

Už tai jis pats likosi uždarytas į tą patį kalējimą.

EKSTRA

Shanghai. — Vēliausieji pranešimai skelbia, kad Chinijos liaudies armija, vadovaujama "raudonojo Napoleono" Chu Teh jau visai netoli Peipingo, Chinijos senosios sostinēs.

TIKRINAMA, KAD KONGRESAS PRIIMS ALGŲ-VALANDŲ NUSTATYMO BILIŲ

Washington. — 218 kongresmanų per dvi valandas ir 20 minučių padējo savo parašus po reikalavimu ištraukti darbo valandų-algų nustatymo sumanymą iš kongresinēs taisyklių komisijos ir pervest jį pačiam kongresui svarstyt ir spręst. Būtų ir daugiau pasirašę po tuom reikalavimu, bet 218 parašų užtenka atimt sumanymą iš komisijos atžagareiviškos daugumos.

Kongresiniai vadai kovos už tą įnešimą ragina komisiją perduoti jį kongreso atstovų rūmui ne vēliau kaip gegužēs 16 d.

Įnešimas reikalauja tuojau nustatyt ne daugiau kaip 44 darbo valandas per savaitę ir ne mažiau kaip po 25 centus valandai, bet su ta sąlyga, jog bēgyje trejų sekančių metų darbo laikas turi būt numuštas iki 40 valandų per savaitę ir darbininkui bei darbininkei mokama ne mažiau 40 centų valandai.

Kai kurie kongresmanai, pasirašydami reikalavimą pervest tą bilių iš komisijos į patį kongresą, pareiškē, kad bilius turētų būt pataisytas taip, jog pietinēse valstijose, kur "pragyvenimas pigesnis," būtų atitinkamai nustatyta žemesnē minimum alga.

Suprantam, kad ir senatas reikalaus panašaus pataisymo; tačiaus neabejojama, jog kongresas kad ir su tokiu pataisymu priims šį bilių. Kongresmanų ir senatorių dauguma mato, kad jie pakenktų sau ateinančiuose rinkimuose, jeigu išstotų prieš šį sumanymą.

Žinių agentūros ir specialiai korespondentai atžymi, kad didžiausio spaudimo padarē tai CIO ir Amerikos Darbo Federacijos unijos išleisti tokį algų-valandų įstatymą.

Reikalavimą ištraukti tą įnešimą iš taisyklių komisijos ir pervest į patį kongresą pasirašē 183 demokratai, 22 republikonai, 5 farmerių-darbiečių kongresmanai ir 8 progresyviai.

Ragina Čechoslovakiją Nusileist Naziams

London. — Anglijos ir Francijos valdžios pataria Čechoslovakijai kiek tik galint nusileisti reikalavimams Čechoslovakijos nazių vado Henleino, kas liečia savivaldybes vokiečiams toj šalyj.

Francijos ir Anglijos atstovai kreipiasi į Hitlerį, kad jis paveiktų Henleiną suminkštint savo reikalavimus, statomus Čechoslovakijai.

Anglija ir Francija taipgi perspēja Hitlerį, kad prievartos naudojimas iš jo pusēs prieš Čechoslovakiją "tikrai užkurtų" karą.

Roma. — Mussolinis pridžadējo Hitleriui daryt didžiausią diplomatinį spaudimą Čechoslovakijai, kad priimtų Henleino reikalavimą — suteikt Čechoslovakijos naziams plačiausią savivaldybę (kuri reikštų faktiną Hitlerio viešpatavimą "vokiškame" tos šalies ruože). Mussolinis taip pat ragina Čechoslovakiją panaikint ar bent susilpnint savo apsigynimo sutartį su Sovietais.

Japonija Pradeda Nusimint

Tokyo. — Japonijos užrubežinių reikalų ministeris Koki Hirota, kalbēdamas gubernatorių suvažiaviimui pareiškē, kad visi šalies žmonēs turi būt pasirengę "dideliems asmens finansiniams pasiaukojimams." Jis pridūrē, kad "džiuginanti ateitis nēra užtikrinta."

100,000 Chinų Partizanų Apspinta Peipingą

Peiping. — Šimtas tūkstančių chinų partizanų greitais, "skraidančiais" būriais spiečiasi užgult japonus Peipinge, Chinijos senojoj sostinēj.

Japonų lēktuvai kartotinai bombarduoja nužiūrimus partizanų susibūrimus netoli Marco Polo Tilto ir Lanfango. Šis strateginis miestelis randasi tik už poros desētkų mylių nuo Peipingo.

Japonų kareiviai dabar krečia kiekvieną Peipingan atvykstantį chiną. Bet manoma, kad tūkstančiai chinų partizanų kovotojų, apsirengusių paprastais drabužiais, jau pirmiau suējo miestan.

Partizanai veikia pagal planus komunisto generolo, kuris vadinamas "raudonuoju Napoleonu."

NAZIAI PRIVERČIA VIS DAUGIAU ŽMONIŲ ŽUDYTIS AUSTRIJOJ

Vienna. — Nusižudē St. Mueller, buvęs redaktorius "Neue Freie Presse", nazių priešininkas.

Atēmē sau gyvybę žydas laikraštininkas Kuranda sykiu su savo tēvu. Kuranda buvo išmestas kartu su 40 kitų žydų darbininkų iš austrų dienraščio "Wiener Tagblatt."

(Pati nazių žvalgyba slapta nužudo daugelį žydų ir kitų Hitlerio priešų ir tik paskelbia, kad jie nusižudę.)

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisve, Inc.

every day, except Sunday

46 TEN EYCK STREET, BROOKLYN, NEW YORK

SUBSCRIPTION RATES

United States, per year.....	$5.50
Brooklyn, N. Y., per year....	$6.00
Foreign countries, per year...	$6.50
Canada and Brazil, per year..	$5.50
United States, six months...	$3.00
Brooklyn, N. Y., six months...	$3.25
Foreign countries, six months,	$4.00
Canada and Brazil, six months,	$3.00

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Nauji ir Geri Vėjai

New Yorko spauda pradėjo plačiai rašyti apie permainas Washingtone linkui nuėmimo embargo (uždraudimo) nuo Ispanijos valdžios. Senate senatorius Nye jau pasiūlė bilių už embargo nuėmimą. Reikalaujama, kad Ispanijos liaudies valdžiai ginklai būtų parduodami. Pripažįstama, kad neutrališkumas patarnavo tiktai gen. Franco fašistams.

Svarbiausia, pasak "New York Timeso", kad patsai Rooseveltas ir jo ministeriai dabar jau pritaria embargo panaikinimui.

Bet labai teisingai "Daily Worker" pastebi: Jei Washingtono viršylos jau kitaip kalba, tai dėkui Amerikos žmonių protestams ir reikalavimams. Todėl aišku, kad ir laimėjimas priklausys nuo to, kiek drūtas bus tas pats žmonių spaudimas. Nei prez. Rooseveltas, nei senatoriai neis toliau už žodžių, jeigu liaudis nurims ir manys, jog tikslas jau pasiektas.

Juo daugiau reikalavimų, kad embargo būtų nuimtas, kad Ispanijos liaudies valdžiai ginklai būtų parduodami, tuo greičiau laimėsime!

Šalin Karo Stovis Lietuvoje!

Kaip atrodo, tai Smetonos valdžia nė nesirengia Lietuvoje panaikint karo stovį. Tą sužinome iš naujo ministerio kun. Mirono pareiškimo.

Lietuvoje valdžios leidžiamas "Darbas" (bal. 22 d.) praneša sekamą:

"Tautos Atstovai Pakalniškis, Jurgėlaitis ir Feslingas klausia Ministerį Pirmininką, kuo pateisinama karo padėtis ir kada Vyriausybė tą nepakenčiamą padėtį mano panaikinti.

"Dėl šių klausimų turiu garbę pareikšti, Gerbiamieji Atstovai, štai ką.

"Lietuva, kaip ir kitos valstybės, gyvena valstybinio režimo pertvarkymo laiko tarpą. Režimo pradžioje, 1926 m., buvo įvesta karo padėtis. Ji buvo įvesta patikrinti Valstybės saugumą to laiko vidaus įvykių pasėkoje, kad destruktyvinių elementų veikimą pastatyti į Valstybės santvarkos rėmus.

Nuo pasakyto laiko ne tik pas mus, bet ir kitur aplinkybės taip susidėjo, kad visos valstybės vidaus saugumo garantijos turėjo būti saugomos tokiais dėsniais, kad reakcija į nusižengimus ir nusikaltimus Valstybės saugumui būtų greita ir efektyvi.

"Karo padėtis, kuri yra pas mus, varžo tik veiksmus, kenkiančius saugumui ar rimčiai, ir nevaržo lojalių piliečių ir jų veikimo laisvės.

"Man atrodo, kad šiuo metu, kaip dabar gyvenamasis laiko tarpas, negali būti pripažinta griežtomis tos priemonės, kurias, šiai padėčiai esant, suteikia valdžiai Ypatingi Valstybės Apsaugos Įstatai.

"Kai dėl ateities, Gerbiamieji Tautos Atstovai,—o aš manau, kad tai netolima ateitis, — Vyriausybė rengia Valstybės saugumui patikrinti atitinkamą įstatymo projektą, kurį išleidus, bus galima tą padėtį pakeisti."

Taigi, jeigu formaliai karo stovis ir būtų panaikintas, tai jo vieton būtų įvesta kita, tokia pat žiauri liaudies balso ir valios slopinimo priemonė.

Kaip matosi, tai net pačiame seime tarpe pačių smetonininkų atsiranda balsų prieš karo stovį. Jie jaučia Lietuvos žmonių bruzdėjimą. Jie girdi Amerikos lietuvių protestus. Jiems darosi nejauku.

Bet diktatorius Smetona ir jo ministeriai laikosi dantimis įsikandę ir rodo pavyzdį kitų fašistinių valstybių, kur panaši kruvina priespauda, nors nepavadinta karo stoviu, viešpatauja.

Tai Kur Daugiau Demokratijos?

Labai dažnai mes girdime, kad pas komunistus nesą demokratijos, plačios savikritikos ir diskusijų. Ot, girdi, "viskas iš viršaus padiktuojama."

Mes jau ne sykį tuos nepamatuotus užmetimus esame atmušę. Dabar paduosime palyginimą tarpe demokratijos Komunistų Partijoje ir Socialistų Partijoje.

Balandžio 23 d. Kenosha, Wis., įvyko Socialistų Partijos konvencija. Kas apie ją girdėjo? Ogi beveik niekas. Gal ne visi ir partijos nariai žinojo, kad partijos konvencija įvyksta. Partijos organe "Socialist Call" beveik nieko nebuvo rašyta apie konvenciją—tik mažytis pranešimėlis tilpo. Jokių diskusijų partijos organe nebuvo. Nei vienas eilinis narys neturėjo progos išsireikšti.

Taip konvencija ir praėjo. Ir vėl jokių diskusijų nesigirdi.

Iš kitos pusės, pažiūrėkime į Komunistų Partiją. Jos konvencija įvyks pabaigoje šio mėnesio. Jau senai viešai partijos spaudoje paskelbti rezoliucijų projektai. Nariai kviečiami rezoliucijas diskusuoti ir duoti savo pasiūlymus. "Daily Worker" jau tilpo visa eilė diskusijinių straipsnių. Prieškonvencinėms diskusijoms leidžiamas specialis didelis buletinas. Jo jau išėjo keturi numeriai. Partijos žurnale "The Communist" plačiai diskusuojamos partijos problemos.

Gi partijos kuopų susirinkimuose rezoliucijų projektai plačiausiai diskusuojami. Kurie priklauso prie partijos, tie žino. Visur draugai skatinami dalyvauti diskusijose, išsireikšti, duoti pataisymus, sumanymus ir tt.

Kai kurie draugai jau sako: "Jau ir perdaug tų diskusijų—ir spaudoje ir susirinkimuose."

Bet tas tik parodo, kaip demokratiškai Komunistų Partijoje yra išdirbama ir išvystoma jos linija.

Į konvenciją bus išrinkti delegatai, parinkti draugai, geriausi kuopų ir sekcijų veikėjai. Konvencijoje jie vėl kelias ištisas dienas diskusuos įvairias problemas.

Po konvencijos kuopose vėl plačiausios diskusijos konvencijos padarytais tarimais ir priimtomis rezoliucijomis—išryškinti, suprasti, pravesti gyveniman.

Tokia tai Komunistų Partijoje sistema. Jokia kita politinė partija nepraktikuoja tokios plačios demokratijos.

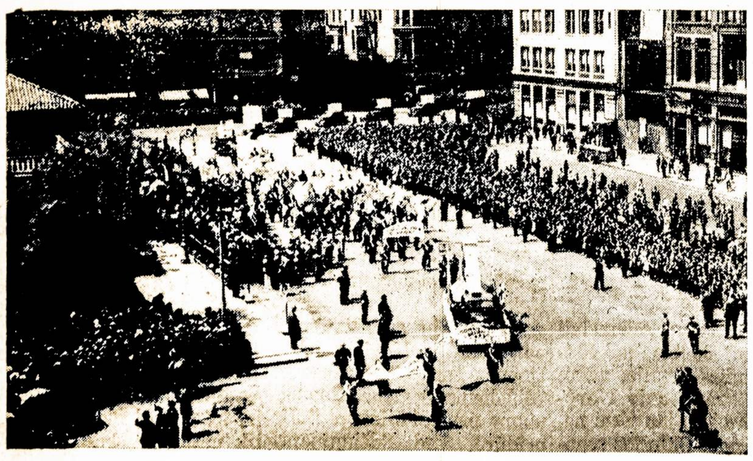

Vaizdas iš New Yorko darbininkų gegužinės demonstracijos. Parodo, kaip maršuotojai, nešini iškabas, traukė į Union aikštę.

Rengiantis Prie LDS Seimo

Visi domisi Lietuvių Darbininkų Susivienijimo veikla. Tuo labiau domisi apie besiruošimą prie šios organizacijos Ketvirto Seimo, kuris įvyks rugpjūčio 15, 16, 17 ir 18, Pittsburgho mieste.

Šis Seimas, suprantama, bus labai svarbus. Nuo pereito seimo, bėgyj pastarųjų dviejų metų, Lietuvių Darbininkų Susivienijime turėta svarbių nuoveikių. Bene bus visų svarbiausias nuoveikis, tai Aukščiausios Prieglaudos Lietuvių Amerikoj prisidėjimas prie LDS. Antras svarbus pasižymėjimas, tai pakėlimas narių skaičiaus. Pereitame seime, mat, buvo raportuota, kad LDS turi tik virš 6,000 narių, o šiame seime veikiausia turėsime apie 10,000 narių, nes jau dabar turime visai arti 8,000 narių.

Gražų pavyzdį LDS parodė priimdamas į savo eiles penkias lokalines draugijas, o dar gražesnį pavyzdį suteikė užbaigdamas vienybę su APLA. Dabar visur apie tai kalbama. Pastaraisiais 2 mėnesiais net 16 lokalinių draugijų atsišaukė reikšdamos pageidavimą prisidėti prie LDS. Su kai kuriomis dabar eina pasitarimai ir iki sekamo seimo veikiausia ne viena dar prisidės prie LDS.

Centro Valdybos Nominacijos ir Delegatų Rinkimai

Gegužės ir birželio mėnesių susirinkimuose eina Centro Valdybos nominacijos ir delegatų į Seimą rinkimas. Taipgi bus svarstymas įvairių naujų sumanymų, konstitucijos taisymų.

LDS, kaipo demokratiniai besitvarkanti organizacija, su geg. 1 d. savo organe "Tiesoj" atidarė diskusijų skyrių. Kviečiama apskričių valdybos, kuopos ir nariai dalyvauti apdiskusavime LDS vidujinių reikalų. Visų išreikštos nuomonės vienu ar kitu klausimu nenueis niekais—bus perduotos seimui apsvarstyt. Svarbiausia tiktai, kad juodaugiausia narių įsitrauktų į diskusijas, į apkalbėjimą savo brangios organizacijos reikalų.

Šis Seimas, kiek numatoma, bus gana skaitlingas. Nuo pereito seimo keletas naujų kuopų susiorganizavo, o tuo pačiu sykiu APLA prie LDS prisidėjo. Tikimasi, kad veik visos buvusios APLA kuopos prisiųs delegatus į šį seimą.

Jaunuoliai Smarkiai Rėngiasi Prie Seimo ir Olympiados

Drg. J. Ormanas, Jaunuolių Komiteto sekretorius, tvirtina, kad jaunuolių delegacija seime bus gana skaitlinga.

Rugpjūčio 14, prieš pat seimo atidarymą, jaunuoliai turės Olympiadą, o laike seimo turės savo sesijas. Prie to jie stropiai ruošiasi. Shenandoah 34 kuopa organizuoja jaunuolių sportininkų tymą, kuris galėsiąs sumušti chicagiečius ir clevelandiečius. Pastarieji betgi nesnaudžia. Rengiasi prie to brooklyniečiai ir kitų kolonijų jaunuoliai. Olympiadoj matysime didelį jaunuolių susirėmimą.

Šiuo laiku jaunuolių spėkos daug didesnės, negu buvo pereitam seime. Mat, jaunuolių skaičius žymiai padidėjo. Šiam vajuj gaunama jaunuolių visa pusė naujų narių skaičiaus.

Suaugusieji turėtų visokiais būdais pagelbėti, kad pasiuntus į Olympiadą ir seimą juodaugiausia jaunuolių.

Pereito Seimo Obalsį Praveskim Gyveniman

Rengiantis prie seimo tenka priminti, kad dar mes nesame iki šiol išpildę savo pasižadėjimo pereitam seime. Du metai atgal visi vienbalsiai nusitarėme, kad su sekamu seimu LDS turi turėt 10,000 narių.

Seimas nebetoli. Tenka tuo klausimu juo labiau susirūpinti. Šiame vajuj jau esame gavę arti 1,000 naujų narių. Bet dar trūksta poros tūkstančių. Ar mes galėsime gyveniman pravesti pereito seimo obalsį?

Taip, mes galėsime, jeigu tik norėsime. LDS Centras yra paskyręs kiekvienai kuopai kvotas naujų narių gavimui. Jeigu visos kuopos išpildys savo kvotas, tai LDS tikrai turės 10,000 narių. O kvotos nedidelės, kiekvienai kuopai galima išpildyti.

LDS Centras taipgi atsišaukė laiškais į kiekvieną LDS narį, kviečiant pasidarbuoti, gauti nors po vieną naują narį. Jeigu tiktai bent trečdalis narių gaus po vieną naują narį, tai pasibrėžimas bus atsiektas.

Seiminis vajus tęsis iki iki liepos 1—su numažintu įstojimu. Taigi, kurie dar nepriguli, kviečiami nieko nelaukus stoti į LDS. Informacijas galima gauti LDS kuopose arba Centre, 419 Lorimer St., Brooklyn, N. Y.

J. Gasiunas.

Kovotojo Laiškas Iš Ispanijos

(Rašytas Draugei Jeskevičiutei)

14-III-38.

Brangi Drauge Amilija!

Jūsų laišką, rašytą 30 sept., 1937 m., gavau tik šiandien. Neteisingai buvo užrašyta mano pavardė ir dėlto laiškas klaidžiojo po visas brigadas, kol pagaliaus sulig vardo mane surado.

Labai simpatingas jūsų laiškas. Rašote, kad esate man nežinoma amerikietė—niekad nesimatėm, nesikalbėjom. Iš dalies tiesa, bet nevisai. Aš jūsų vardą ne kartą mačiau "Laisvėje" ir žinojau, kad Brooklyne yra energinga darbininkų veikėja — Jeskevičiūtė. Ir už tat, gauti nuo jūsų laiškas yra didelis malonumas. Tik man galvosukis, iš kur jūs sužinojot, jog būtent toks tai A. K. yra nuvykęs Ispanijon?...

Jūs mane skaitot atvykusį čionais iš Lietuvos ir prašote, kad parašyčiau žinių apie Lietuvą. Labai gaila, kad negaliu jūsų prašymo išpildyti, nes Lietuvą apleidau jau beveik 10 metų emigruodamas B. Už veikimą darbininkų organizacijose, 1936 m. buvau policijos pasiųstas Lietuvon papildyti "geltonąją", bet pavyko pasprukti iš laivo ir su pirmais savanorių būriais išvykau Ispanijon kovoti prieš fašistus. O ten liko mano draugė ir 4 mėnesių dukrytė.

Ispanijoj teko daug ko pergyventi. Dalyvavau beveik visuos svarbiausiuos mūšiuos ir jų atminčiai turiu penkias žymes užgijusių žaizdų. Esu Ispanijos Liaudies Armijos karininkas, pernai užbaigiau Karo Mokyklą. Vadovavau kuopą kareivių mūšiuose po Quintu. Ten likau sužeistas sprogstamos kulkos į koją ir dabar kai bėgti gerai negaliu, tai užimu įvairias administracines pareigas brigados štabe. Šį laišką taipgi rašau iš ligoninės. Mūšiuose po Teruelium fašistų orlaiviai smarkiai bombardavo miestuką, kur buvo mūsų štabas ir pasitaikė, iš kelinto karto, kad nespėjau pabėgt į sklepą pasislėpti ir bomba mane pritrenkė. Prie to dar smarkiai peršalau. Dabar jau esu visai sveikas ir tuoj, gal rytoj, vyksiu atgal brigadon. Fašistai pradėjo pasiutusią ofensyvą Aragono fronte ir sirgti ilgiau nėra laiko. Jeigu jūsų laišką būčiau gavęs anksčiau, būčiau prirašęs įspūdžių iš Ispanijos. Dabar tenka apsiriboti, kadangi rengiuosiu kelionei ir stinga laiko.

Ispanijoj suėjau daug lietuvių iš įvairių šalių—Amerikos, Lietuvos, Argentinos, Canados ir Brazilijos... Man būt malonumas, kad jūs imtumėt su mano žmona susirašinėti... Mano draugė kiekvienam laiške nusiskundžia, kad jai vargas pragyventi. Su mažu kūdikiu negali eit dirbt, gi pašalpos gauna kada nekada. Mūsų organizacijos B. medžiaginiai labai biednos—galą su galu vos suduria. Aš pats iš Ispanijos pagelbėt negaliu nieko, nes pinigų išsiųst į užsienį negalima.

Ant galo, truputį apie mūsų karą.

Mūsų karas yra sunkus, labai sunkus, drauge. Priešas mus puola su naujausia ir galinga Italijos-Vokietijos karo technika. Nežiūrint viso mūsų armijos herojizmo, turime trauktis, nes trūksta kuo gintis ir kuo atakuot. Pasaulio proletariatas mus neremia taip, kaip turėtų remti. Ir tuom užmiršta, jog vėliau patys už tai mokės savo galvomis ir krauju. Nors imkim pavyzdį iš Anglijos laboristų. Tai milioninės darbininkų organizacijos, bet jų vadai kartu su buržujais lordais derasi su Hitleriu ir Mussoliniu begėdiškiausiu atvirumu. Ir ką į tai atsako darbininkai? Surengia mitingėlį, prakalbėlę pasako, pabaria fašizmą, parenka aukų Ispanijai—tai ir viskas! **Iš to viso seka pasakyti, tegul nesistebi niekas, jeigu kartais Ispanijos liaudies ir mūsų Internacionalių kovotojų kūnas pasirodytų minkštesnis už Italijos - Vokietijos plieną. Mes kovoje paaukosime viską ir prieš istoriją kaltininkais už fašizmo retėžius nebūsime! Kaltininkais bus tie, ką dabar glosto savo, tuom kart, pilną pilvą, ir ciniškai džiaugiasi, kad Ispanijoj herojiškai kovojama už pasaulio demokratiją...**

Tuom kart baigiu, drauge. Įdedu antrašą mano draugės ir jeigu jums bus ūpo—parašykite jai laišką.

Su antifašistiniais linkėjimais,

Albanas Kynas.

P. S. Iš jūsų antrašo suprantu, kad laiškus gaunate tuo pačiu Nr., kur randasi "Laisvės" redakcija. Perduokite visam "Laisvės" štabui nuo manęs linkėjimus.

A. K.

Japonų Karas Prieš Chiniją Dar Tik "Įpusėjęs"

Tokio. — Iš Chinijos sugrįžęs, japonų admirolas K. Hasegawa pareiškė, kad karas prieš Chiniją dar tik "įpusėjęs", ir kad ateityje bus rimtesnių įvykių ten negu iki šiol. Jis nesutiko su tais laikraščiais, kurie sveikino jo sugrįžimą kaip "laimėtojo."

FRANKAS NUMUŠTAS IKI 2.79 CENTŲ

Paryžius. — Kad Francijos valdžia sutiko numušt savo popierinių pinigų vertę iki 2 amerikinių centų ir 79 šimtadalių, tai plaukia atgal iš užsienių į Franciją $400,000,000 kapitalo, daugiausia anglų. Nes dabar gryniau galima bus išnaudot Francijos darbininkus, mokant jiems algas nupigintais frankais.

Albion, N. Y.—Pradinė mokykla No. 2 turi tik vieną mokinę, bet dvi mokytojas.

Klausimai ir Atsakymai

Klausimas: Aš noriu parsitraukti savo žmoną ir tėvus iš Europos. Motina nemoka skaityti nei rašyti, ir tikrai nežinau, ar mano žmona galėtų išlaikyti kokį mokslumo kvotimą. Ar jie vistiek gali atvykti į šitą šalį? Esu šios šalies pilietis.

Atsakymas: Pilietis ar ateivis įleistas nuolatiniam apsigyvenimui gali parsitraukti savo nemokslius tėvą ar tėvuką virš 55 metų; žmoną, motiną, močiutę ir neištekėjusią ar našlę dukterį, jeigu tos giminės kitaip įleidžiamos.

Jūsų žmona gali reikalauti nekvotinio stovio ir motina pirmenybės imigracijos vizos. Paduok prašymą dėl įleidimo šitų giminių ant specialės blankos **form 633.**

F.L.I.S.

NATIONAL AIR MAIL WEEK MAY 15-21, 1938

Chicagos Laiškas

Mūsų lietuvių veikime daug kas pakitėjo, pasireiškia naujo.

Tarp tautininkų ir sandariečių eina grumtynės. Sakoma, fašistinė "Vienybė" rengiasi "dievui dūšių atiduoti." Dienraščiu leisti stengiamasi ją tik iki SLA seimo, o paskui tik savaitiniu, jei ir tai galės.

Vieni kalba, kad p. Trečiokas, "Vienybės" naujas bosas, nuvyko į Kauną "vaistų" parvešti sergančiai "Vienybei", kiti sako, jis išvažiavo, kad nematyti, kaip užsidarys durys "Tysliavos kabineto."

Pats Tysliava gi atplasnoja į Chicagą. Adv. Bagdžiunas ir keli kiti nori jį "Sandaros" redaktorium pastatyti, vietoj Miko Vaidylos, kuris visgi priešingas fašizmui, o kiti sandariečiai, ypač p. Pivariunas, tam labai priešingi.

Kai pribus čia Tysliava, manoma, bus peštynių. Pažangesni sandariečiai sako nieku būdu Tysliavos neįsileis. Jis nualino seną tautišką laikraštį "Vienybę", jis pribaigs "Sandarą", jie argumentuoja.

Kita "redaktoriška" problema: po SLA seimo ir p. St. Vitaitis, manoma, turės jieškotis naujo darbo. Jei "Vienybė" eis bent savaitiniu, jis jau ten taikomas, jei ne—prie "Sandaros".

Taigi, Tysliavai, tam "vyriausiam redaktoriui," vilko bilietas ar vienaip ar kitaip, dėlto jis jieškosi sau vietos. Jis suka lizdą norėdamas gauti savo pusėn Pittsburgho, Clevelando tautininkus, o pagalios ir Chicagos.

Teko tačiaus nugirsti, kad Biekša su Vaidyla neįsileis jo čia, nežiūrint, kiek jis kur gaus šalininkų.

Atsidūrus Lietuvos nepriklausomybei pavojui, mes uoliausia stojom už jos gynimą. Tas palenkė prie mūs daugelį tautinio nusistatymo žmonių. Mūsų ryšiai su pažangiais sandariečiais geresni. Daugelis nepartinių arčiau prie mūs ateina. "Vilnies" įtekmė žymiai pakilo.

Mūsų santikiai su socialistais (naujieniečiais) tačiau prastesni. Mat, susivienijus jiems su "sklokininkais", vis daugiaus bandoma kenkti bendram veikimui.

"Naujienos" veik ant rytojaus įdėjo lietuvių trockistų (sklokininkų) siūlytą Wilkes Barre, Pa., ALK konferencijai rezoliuciją prieš Sovietų Sąjungą.

"Naujienos" taipgi deda anų atsišaukimą tverti naują komitetą Wilkes Barre, tik dėl to, kad jie negali kontroliuoti ALK komiteto ir naudoti jį demoralizaciniam darbui.

Tuo būdu "Naujienos" atvirai remia skaldymą ALK.

Mūsų santikiai blogėja su socialistais ir delto, kad jie nenori statyti svarbiu punktu Lietuvos nepriklausomybės gynimą. Jie mano, jog tik demokratinės tvarkos atsteigimas yra svarbus klausimas Lietuvoje.

Kai kurie socialistai (priešingi vienybei su trockistais) nusiminę. Jie mano, kad tokia padėtis Amerikos Lietuvių Kongrese blogina mūsų su jais bendrą veikimą SLA. O kad vieni socialistai ten negalėtų atsilaikyti, jau dabar aišku.

"Naujienų" įtaka SLA pasirodo ypač menka. Juk tai jų kandidatas į sekretorius yra p. Andziulaitis. Daugelis ir socialistų nebalsuoja už jį, nes tai skaldymas progresyvių balsų.

Tik bendrai laikydamiesi su mumis, jie gali laimėti SLA. Šių metų rinkimai atrodo, kad mūsų įtekmė ten jau veik didesnė, kaip jų, mat, mes veikiame organizavime CIO unijų, abelnai dalyvaujame progresyviame judėjime, tai ir įsigijome įtekmės pas visus pažangius žmones, o tokių yra daugumą SLA. narių.

Prieš primary balsavimus (nominacijas) čia smarkiai susivaidino lietuviai politikieriai. Mat, vieni jų rėmė miesto demokratų mašiną Kelly-Nash, kiti rėmė valstijos demokratų mašiną Horner-Courtney. Prokuroro padėjėjas Charles P. Kal ir teisėjas Jonas Zuris pusėtinai apsibarė, atvirai sakant—išsikoliojo.

Atrodė, kad ir į teismus nueis, bet pagalios nurimsta.

Gegužinę pas mus rengė visos darbininkų organizacijos bendrai, tik lietuviai socialistai ("naujieniečiai") atskirai. Jie turėjo savo parengimą apie 150 žmonių, bet tai sudarė tik chorai—Nauj. Gadynės, Vyrų Choras ir Pirmyn.

Šie chorai visi trys ir turi apie tiek žmonių. Ne choristų buvo tik keletas, kaip papildymui vietų neatsilankiusių choristų, nes ne visi choristai buvo.

Kodėl reikėjo jiems atskirai Gegužinę minėti?

Atrodo, kad šie socialistai kaip ir tyčia stengiasi atsiskirti nuo minių, šalintis kitų darbininkų, veikti priešingai darbininkų vieningam veikimui.

LDS Antro Apskričio konferencija apkalbėjo rengimąsi prie būsimo seimo. Jaunimas ypatingai ruošiasi dalyvauti. Atrodo, kad iš Chicagos delegatų ir sportininkų į Pittsburghą nuvažiuos bent kokia 60 asmenų.

Stengiamasi panaujinti vajus, kad iki seimui gavus daug narių.

Sekantį sekmadienį bus "Vilnies" dalininkų suvažiavimas. Prie jo stropiai rengiasi visi vilniečiai ir iš tolimesnių apielinkių. Bus iš Clevelando, Detroito, Grand Rapids, Springfield ir kitų kolonijų.

Drg. R. Mizara, girdėjau, irgi atvažiuos. Labai gerai.

Chicagietis.

ALDLD REIKALAI

Sukruskime, Draugai!

ALDLD vajus tapo pratęstas iki gegužės mėn. 15 dienai. Šitą progą visi privalome išnaudoti.

Visose ALDLD kuopose da yra vietos naujiems nariams. Kaip gi ne! Tūlos kuopos beveik visai da neparodė veiklumo per visą vajaus laikotarpį. Daugelis draugų nė pirštelio nepakrutino. Apsileidimo yra—tiek ir tiek...

Nėra reikalo čia labai daug aiškinti mūsų šitos vyraujančios švietimo organizacijos reikšmė. Amerikos Lietuvių Darbininkų Literatūros Draugija tebėra tvirčiausia lietuviška švietimo ir kultūros įstaiga, ar čia Amerikoj, ar Lietuvoj, ar kur kitur. Bet ji da nepasiekė paties savo čiukuro, pačios viršūnės. Nedėjome tam, kiek reikia, pastangų.

Iš dažnai duodamų Centro sekretoriaus pranešimų matome, kad daugely vietų kuopos per šį vajų nepaaugo narių skaičium. Kai kur net ir sumažėjo. Nemokėjom nė tų pačių narių išlaikyti organizacijose ribose...

Tiesa, kur draugai padėjo daugiau energijos ir noro, ten kuopos auga ir bujoja. Galime pasididžiuoti draugų kanadiečių veiklumu. Iš jų mes, amerikiečiai, daug ko turime pasimokinti.

Daug kur vis da tebėra perdaug siaurumo, užsiskleidimo. Nemokame ar nenorime plačiau pasimoti, pasiekti pilkąsias minias. Lyg kad būtume kokie siauri sektantai. O pilkųjų masių bendra kultūrinė ir politinė lygmala pastaraisiais metais žymiai pakilo. Pats gyvenimas, pati žiaurių įvykių tikrovė pamokino mūsų brolius daug ko. Daug kas seniau buvę beveik fanatingi tamsūnėliai dabar jau visai sukalbami. Blaivai protauja, nebesibijo į laisvesnius mitingus ateiti, supranta, kame pikto priežastis, kas jų draugas, kas nedraugas.

Tarpe tokių yra daug geros medžiagos mūsų kuopoms augti. Reikia tik gražiai, žmoniškai, draugiškai pakalbinti, pakviesti. Nuoširdus draugiškumas visur ir visada labai daug nusveria. Graži strategija, taktika.

Ir minėti nereikia, kad ALDLD durys, kaip buvę, tebėra atdaros geros valios buvusiems LDD nariams, naujagadyniečiams, "sklokininkams." Prašom talkon, draugai. Geriau vėlai, negu niekad. Niekada pirmiau nebuvo tokio didelio reikalo, kaip dabar, talkon telktis, bendri frontai tverti. ALDLD tvarkosi plačiais demokratiniais dėsniais. Šios draugijos intakoje jūs geriau sugebėsite orijentuotis klaikioj šiurpių įvykių painiavoj. O bendros visų demokratiniai nusiteikusių žmonių pastangos aplaužys ragus įdūkusiam fašizmo siaubūnui, kurs, kad sumanytų, visą svietą subadytų. Mes privalome jį suvaldyti. Arčiau į būrį, draugai, arčiau—į ALDLD kuopas!

Dr. Jonas J. Kaškiaučius,
ALDLD Pirmininkas.

Tarptautinė Peržvalga

Karo Ašys

Jau senai viešpatauja tarpe Italijos ir Vokietijos fašistų bendras karo suokalbis, kuris vadinamas "Berlyno-Romos Ašis". Ką Hitleris daro, tai Mussolinis užgiria, o ką Mussolinis, tai Hitleris jį remia. Jie turi tokį suokalbį ir su Japonija.

Bet Japonija užklimpus Chinijoj. Hitleris pagrėbė Austriją. Jo apetitai paaugo linkui **Tyrolio,** kur yra 200,000 vokiečių. Tyrolis prieš pereitą Pasaulinį Karą prigulėjo Austrijai, o dabar priguli Italijai. Hitleris ne tik jį nori gauti, bet nori ir **prieplaukų ant Adriatiko Jūros.** O tas reikštų dalies Italijos pagriebimą ir pastojimą jai kelio link Vengrijos, Jugoslavijos. Mussolinis sujudo. Italijos fašistai gavo didelių nusileidimų iš Anglijos ir pasirašė su Anglija sutartį. Juos prie to stumia ir minėti Hitlerio apetitai. Francija pasirašė su Anglija bendrą karo apsigynimo sutartį. Sako, kad Italija nori susiderėti su Francijos buržuazija. Hitleris skubinasi pas Mussolinį. Taigi, Europoj yra didelis agresorių zujimas. Tas reiškia naujus karo žygius.

Čechoslovakija Pavojuj

Po Austrijos Vokietijos naziai ruošiasi pultį Čechoslovakiją. Jos viduryj turi stiprią nazių grupę. Vokietijos naziai kursto prieš Čechoslovakiją ir Lenkijos fašistus. Čechoslovakijos liaudis pasirengus energingai ginti savo tautinę laisvę. Sovietų Sąjunga ir Francija žada jai pagelbą.

Japonija ir Amerika

Japonijos imperialistai užmokėjo Jungtinėms Valstijoms $2,214,000 už Amerikos karo laivą "Panay" kuri japonai nuskandino Chinijoj. Bet tuo kartu 23 Japonijos karo laivai šliaužiojo prie Philipinų (Jungtinių Valstijų valdomų) salų. Jie šnipinėjo Davao užlajoj. Jungtinės Valstijos ruošiasi ant jūrų. Nuleido naują kruzerį "Brooklyn" ir 3 naikintojus—"Hanley", "Patterson" ir "Jarvis".

Sovietai ir Japonija

Tarpe Sovietų Sąjungos ir Japonijos aštrėja santikiai. Japonijos imperialistai daro Sov. nesmagumų. Jų lėktuvai tankiai skraido virš SSSR teritorijos; japonai žvejai briaunasi į SSSR vandenis; Sachalino saloj Japonijos imperialistai nesilaiko sutarčių; Japonijos konsulai užsiima šnipavimu. Šie ir daugelis kitų dalykų iššaukė Sovietų Sąjungos protestus. Sovietai reikalauja, kad Japonijos imperialistai baigtų tas provokacijas.

Kas Kitur?

Rumunijoj areštuota nemažai nazių, kurie ruošėsi prie sukilimo. **Turkijoj** apie 50,000 žmonių nukentėjo nuo žemės drebėjimo. **Lietuvai** ir jos nepriklausomybei vis yra pavojus. Lenkijos fašistai kiek švelniau kalba, tai **Klaipėdoj** vokiečiai naziai kelia galvą. **Austrijoj** žudosi žydai ir demokratiniai nusistatę žmonės, nepakeldami Vokietijos nazių jungo. **Albanijoj** apsivedė jos karalius Zog, kuris yra tik Mussolinio pastumdėlis.

D. M. Š.

PHILADELPHIJOS ŽINIOS

LDS 5 Kuopos Vajininkas J. Rainis Šmarkiai Darbuojasi

Lietuvių Darbininkų Susivienijimo 5 kuopos pirmininkas ir vajininkas J. Rainis smarkiai darbuojasi vajuj. Jis jau įrašė 43 naujus narius per šį LDS vajų. Jo pasidarbavimu tapo įrašytas į LDS 5 kuopą daktaras F. P. Suginta ir eilė kitų žymių žmonių.

J. Rainis iššaukė į vajaus lenktynes kitus vajininkus. Jis žada dar kelis desėtkus naujų narių įrašyti iki vajaus pabaigos, iki pabaigos birželio mėnesio.

-:- -:- -:-

Moderniškiausi Busai Veš į "Laisvės" Pikniką Baltimorėj

Gegužės 29 d., į "Laisvės" pikniką Baltimorėn yra parsamdyti puikūs busai. Busuose randasi po 37 sėdynes rezervuotų ir atskirų. Busų inžinai subudavoti užpakalyj. Busai taip yra nubalansuoti, kad nepaisant kur tu sėsies, visur parankumai. Public Service kompanija duoda mums šiuos busus ir parinko juos specialiai, kaipo nuolatiniams kostumeriams. Kaina į abi pusi bus tik $2.25.

Dr. F. P. Suginta
LDS 5 Kp. Daktaras ir Narys

Baltimoriečiai į mūsų pikniką sumobilizuoja 4 busus ir daugelį mašinų, gi mes philadelphiečiai padarykime tą patį.

J. Rainis
LDS 5 Kp. Vajininkas

Baltimoriečiai turi pasamdę parką prie jūrų, labai gražų, o atsiminkit, kad 30 d. gegužės įvyksta Decoration Day, tai bus šventa. Tikietus pardavinėja mūsų organizacijų nariai. Busai išeis 7 val. iš ryto nuo šių vietų: 735 Fairmount Ave. ir nuo 143 Pierce St.

Į Baltimorę kelias kai stalas, o piknikas atsibus 7 mylios šioj pusėj, arčiau.

Komitetas.

Tyrinės Kūnelius Septynių Kūdikių, Pagimdytų Vienu Pradėjimu

Havana, Kūba. — Bus atkasta ir daktariškai tyrinėjama kūneliai septynių kūdikių, kuriuos vienu pradėjimu pagimdė R. Casanova Corrias praeitą sekmadienį Oriente provincijoj. Jie visi gimė negyvi.

Minersville, Pa.

Prisiminimas Gimtinės Dienos, 66 Metams Prabėgus!

Balandžio 30 d. atsilankė į mūsų bakužę gerbiamas svečias Jurgis Kupčinskas, senelis, jau pragyvenęs 66 metus; bet šiandieninėj padėtyj savo mintimis ir jausmais link to viso vaizdo klasių kovos jis pralenkė jaunus. Linksma susitikti su tokiu seneliu-veteranu!

Labai mum smagu buvo sulaukus tokį svečią nors ant kelių minutų, pasikalbėti ir išgirsti tuos malonius žodžius iš jo lūpų:

"Prabėgus 66 metams mano amžiaus, prisimenant savo gimtadienį, sumaniau jį atžymėt nors su netaip didele auka svarbiausiems darbininkų klasės reikalams. Tiesa, jau aš gal nesulauksiu to laiko, kada darbininkai bus pilnais laimėtojais sunkiose kovose su griežtu priešu, bet aš turiu viltį, kad jaunoji karta bus laimingesnė už mus. Tik gaila, kad mūsų jaunuoliai dar neganėtinai įvertina svarbą šiandieninių kovų, kad tai eina už jų paliuosavimą iš tarptautinio kruvinojo barbariško fašizmo, kuris nusistatęs pavergti viso pasaulio kultūrinę žmoniją! Štai aš maniau aukoti Lietuvos politiniam kaliniam. Bet man atėjo ant minties Ispanijos liaudis, kuri šiandien didvyriškai kovoja už viso pasaulio reikalus apginti nuo fašizmo; todėl nusprendžiau skirti savo auką tiems garbės karžygiams. Aukoju $5 Ispanijos liaudiečiam ir $1 'Laisvei' dėl mašinos raidžių rinkimui. Juk tai nepavaduojamas reikalas savo spaudą šelpti. Prašau persiųst ten, kur skiriama."

Man buvo jauku išgirsti tokį malonų pasireiškimą svečio; todėl aš pareiškiau, kad aš su džiaugsmu tai išpildysiu, ir tą laikau už garbę, nes tai mano būtina priderystė tai atlikti, tik galiu pareikšti ačiu už tokią auką.

Kas Gi Yra d. J. Kupčinskas

Jis, pribuvęs dar jaunas į šią šalį, sunkiai dirbo anglies kasyklose. Susitaupęs kiek savo uždarbio per keliolika metų, užsiėmė vertelgyste — smukle. Pats vienas sau dirbo be samdomo pagelbininko. Jis darbininkams patiko, pas jį lankėsi ir parėmė jo užsiėmimą visi, be skirtumo frakcijų — katalikai ir tų laikų laisvamaniai, nes jis visiems lygiai patarnavo; nežiūrint to, kad jis laikėsi prie katalikų. Kiek praturtėjęs ir jau nusenęs, tą darbą likvidavo, nes jam buvo persunkus. Bet nuo darbininkų nenutolo, kaip kiti mūsų biznieriai padarė—praturtėję numojo ranka ant darbininkų, ir randa juos nelygiais sau, su jais nesiskaito. Kas kita su Kupčinsku. Jis likvidavęs savo užsiėmimą tapo išrinktas į Minersville miesto tarybą. Hooverio laikais, kada labiausia reakcija šėlo. Net leidimo prakalbas sakyti darbininkams miesto valdžia nedavė. Jis išstojo prieš tokį nusistatymą miesto valdžios. Užstojo už darbininkus, ir tik per jį pradėjo gauti leidimą prakalbas rengti.

Kupčinskas, kaipo pažangus žmogus, pasisuko į kairę, prie progresyvių darbininkų. Dalyvauja jų parengimuose, aukauja gausiai darbininkų reikalams, ir kada būna renkamos aukos, tai jo vardas skamba ne su mažesne auka, kaip $1. Abudu su savo drauge įstojo į ALDLD ir visuomet prisimena: "Mano užsiėmime darbininkai mane rėmė, tai aš nuo jų negaliu nutolti, visuomet su jais būsiu."

O kaip į tai žiūri kai kurie buvusieji laisvamaniai biznieriai, kilę iš darbininkų? Šiandien jie bijosi išgirsti ir vardą "komunistas".

-:- -:- -:-

Balandžio 23 d. Moterų Apšvietos Kliubas turėjo savo parengimą—"card party" ir šokius. Bet kadangi buvo nesenai po velykų švenčių, tai publikos nesusirinko skaitlingai. Bet pasekmės buvo geros ir moterims liko vidutiniai pelno. O pelną moterys pataiko sunaudoti tinkamai visuomeniškiems darbininkų reikalams.

Darbininkų svetainėj nėra tinkamų rakandų tokiems parengimams, tad moterims paskolino kedžių ir stalukų laidotuvių direktorius p. V. Tusinas, ir pats atvežęs sukraustė į saliukę be jokio atlyginimo; taip pat pasipirko įžangos tikietą, atsilankė ant trumpo laiko ir gerokai finansiniai parėmė. Tai yra pažangus žmogus.

Nesenai įėjęs į savo laidotuvių profesiją, bet pilnai tinkamas savo užsiėmime ir visiems tinkamai patarnauja, kaipo liaudies žmogus; jam visi lygūs; todėl ir progresyviams lietuviams nereikia pamiršti savo žmogaus reikalui prisėjus.

J. Ramanauskas.

Bucharest, Rumunija. — Apopleksija suparalyžiavo O. Gogą, buvusį Rumunijos ministerį pirmininką, aršiausį žydų priešą.

JAUNUOLIŲ ŽURNALAS
THE VOICE
PIRMAS NUMERIS
JAU IŠĖJO

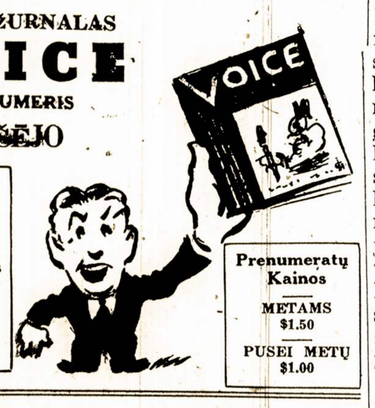

TAI PIRMAS Amerikos Lietuvių JAUNIMUI Pašvęstas Mėnesinis Žurnalas ANGLŲ KALBOJE

Prenumeratų Kainos
METAMS $1.50
PUSEI METŲ $1.00

Užrašykite Jį Savo Jaunuoliams!
RAGINKITE JUOS JAME BENDRADARBIAUTI!

VOICE IŠEIS KIEKVIENĄ MĖNESĮ
Prenumeratas ir Pasveikinimus Siųskite Sekamu Adresu:
LITHUANIAN AMERICAN PUBLISHERS
Box 38, Station W, Brooklyn, N. Y.

Užprenumeruok Dienraštį "Laisvę" Savo Draugams

Parašė M. ZOŠČENKO Vertė V. PAUKŠTYS

MĖLSVOJI KNYGA

II. "Meilė"

(Tąsa) 24

—Svarbiausia, jūsų didenybė, kad tas viskas pasaulinėje istorijoje atsidurs, tai ve kur pats blogumas... Girdi, Persija... Kambizas... Pakišta mergiotė...

—Oi, na ir kam tu, kalės vaike, mano nervus griauni!... Tuojaus šaukti kariuomenę!... Skelbti karą!... Užkariauti ir visą Aigyptą velniop nušluoti!...

Greitu laiku, po vadovyste pačio Kambizo, surinkta kariuomenė patraukė Aigypto linkui ir greitai jį užkariavo. Vienok pasenęs ir bėdon įpuolęs faraonas pirma to numirė. O jo giminaitis—Psametichas, nieko gero dėl savęs nelaukdamas, pats nusižudė.

O kas liečia faraono dukterį, tai gaila, bet istorijoj jokių pėdsakų negalima surasti...

Vienas pažįstamas istorijos profesorius, dėstantis universitete istoriją, man sakė, kad tą aigyptietę Kambizas atidavęs vienam savo ministerių į haremą. Bet ar tas teisybė, mes negalime tvirtinti. Bet, žinoma, tas galėjo būti. Abelnai, meilė išsisklaidė, kaip dūmai. Iš to mes galime spręsti, kiek lėšuoja svaras šio jausmo.

19. Na, tai ir kas gi? Išeina taip, kad dalykų stovis nepergeriausias. Tai kurgi ta garsioji meilė, taip išaukštinta poetų ir dainių? Kurgi tie jausmai, apdainuoti stebėtinose dainose?

Nejaugi nedamokos-poetai, ritmo pynėjai ir mylėtojai visokios grožės ir gracijos daleido tokį pasibjaurėtiną perdėjimą? Mes, skaitydami istoriją, nerandame panašių pergyventų efektų.

Beje, besklaidydami istoriją, žinoma, kaip ką užeiname. Bet visgi labai mažai. Mes norėtume, kad kiekviename puslapyje kas nors spindėtų. O dabar į šimtą metų susiduriame su kokia nors abejotina meilele.

Ve čia mes sukrapštėme keletą kokių nors meiliškų pasakojimų. O perskaitėme atydžiausiu atsidavimu stačiai visą istoriją nuo įvairių ten, aš atsiprašau, etiopų ir chaldejų ir nuo sutvėrimo pasaulio iki dabartinių mūsų dienų.

Ir visgi sukrapštėme tik tiek, kiek matote.

20. Štai, pavyzdžiui, galinga meilė, dėlei kurios viena duktė iškilmių vežime pervažiavo per savo tėvą.

Ve kaip ten viskas buvo.

Romos imperatorius, Servijus Tulijus, turėjo dukterį. O duktė turėjo vyrą, kuris buvo labai abejotinos reputacijos. Vienok duktė jį neapsakomai mylėjo.

Ir ve šis ponas sumanė nuversti nuo sosto garbingą dukters tėvą, Servijų Tulijų. Žinoma, tai buvo senis—Servijus Tulijus ir jis tuomet nepasekmingai kariavo su šiais, persistatykite sau, su kokiais ten etrusskais. Bet tiesioginiai visgi gaila buvo nuversti. Tuo labiau, nereikėjo jį užmušti. Nes tai buvo kiaulystė.

Bet šis energingasis žentelis, pasitaręs su senio dukteria, visgi nusprendė jos tėvelį nugalabinti. Ir ji, mylėdama šį kraugerį, sutiko.

Ir štai aikštėje nusamdo užmušėją, kuris begailestingai kinžalu nugalabina garbingą senį. Tas, gavęs kinžalo smūgį, nesuspėjęs nei sustenėti, krinta. Žmonės šaukia: "Ponai, o kasgi dabar pas mus bus imperatorium?"

Užmuštojo senio duktė, vieton nuo sielvartos raudoti ir kristi ant tėvo lavono, įšoko į iškilmių vežimą ir, norėdama sveikinti naują imperatorių—savo vyrą, džiaugsmingai šaukdama pervažiuoja per savo tėvo lavoną.

Nors scena iki tam tikro laipsnio pasibjaurėtina, bet visgi ir stipri. Ir šios imperatoriaus dukters meilė išeina visgi išlaikyta. Visgi reikia labai mylėti, kad tokioj valandoj pervažiuoti per senio lavoną.

Stovi vežime. Žiopčioja. Plaukai sudraikyti. Snukis perkreiptas. "Valio!"—šaukia naujam imperatoriui. Ir važiuoja per visus, kas tik pasipainioja.

Minioje šaukia:

—Žiūrėkite, ši besarmatė bobelka nesidrovėjo, rodosi, per savo tėvelį pervažiuoti.

Kaip sau norite, bet čia visgi buvo mei- [illegible] liausiai, noras pačiai vie[illegible] didenybėje nežinia.

Bet ve jums dar didesnė meilė, atsitikus su viena garsia istorine ponia, begęstant jos gyvenimui.

21. Rusijos imperatorė Katrė II, turėdama penkiasdešimt aštuonerius metelius, beprotiškai įsimylėjo į vieną jauną drąsų gražuolį—Platoną Zubovą. Tuomet jis turėjo dvidešimts vienerius metus ir ištikrųjų buvo jaunikaitis žingeidžios išvaizdos. Nors jo brolis, Valerijonas, buvo dar gražesnis. Rusų muziejuje randasi du jų atvaizdai—ir ištikrųjų brolis buvo neapsakomai gražus.

Bet senė pamatė brolį vėliau, todėl nežinodama, kad brolis toks gražus, įsimylėjo į Platoną. O kuomet pamatė Valerijona, tai suaičiojo ir pasakė: "Taip, šis jaunikaitis man irgi patiktų. Bet kadangi aš įsimylėjau į Platoną, tai, veikiausiai, jau ir tęsiu savo meilę."

O Platonas matydamas, kad brolis Valerijonas padarė į senę nepaprastą įspūdį, išsiuntė jį karan. Ir gražuoliui kare kanuolės šovinys nutraukė koją.

Taigi senė visiškai prilipo prie Platono ir apibėrė jį įvairiomis stebėtinomis malonėmis.

Žingeidu būtų žinoti, kaip tarpe jų prasidėjo romansas. Išpradžių, gražuolis, veikiausiai, labai varžėsi, nedrįso, kuomet senė prie jo kibo. Naturalus dalykas—turi nedrįsti: visgi šventa asaba, taip sakant visos Rusijos imperatorė ir taip toliau, ir staiga, velniai pagriebtų, kokie tai nešvarūs dalykai!

—Na, durneli, apkabink-gi mane!—sakė imperatorė.

—Dievaži, stačiai, nedrįstu, jūsų didenybė,—niurnėjo jaunikaitis. — Turiu, taip sakant, nedrąsą ir pagarbą linkui imperatoriško stono.

—Na, užmiršk tu apie tai. Na, vadink mane Katerina Vasiljevna (ar kaip ten po tėvu).

Ir vaikėzas, nenaturaliai juokdamasis, mandagiai lietėsi prie imperatorės pečių. Bet paskui įprato ir už savo meilę gavo daugiau, negu vertėjo.

Jau sulaukęs dvidešimts ketverių metų gražuolis buvo generolas-anšef, vietininkas Novorossisko Srities ir visos artilerijos vyriausias viršininkas.

S[illegible] įsimylėdama vis dau[illegible] [illegible]ojo kaip ir kuomi ji [illegible]

Ji pavedė jam peržiūrėti visas slaptas telegramas ir pranešimus iš užsienio. Visi ministeriai ir generolai, norėdami matyti Katrę, pirmiausiai turėjo pereiti per jį.

Ministerius ir visus kitus jaunikaitis priimdinėjo gulėdamas ant sofos ir apsivilkęs naktiniu apsiaustu. Seni generolai, išsitempę ir drebėdami, stovėjo prieš gražuolį jaunikaitį.

Senė imperatorė, be saiko įsimylėjus, pavedė jam visus atsakomingiausius valstybinius dalykus. Meilė ją stačiai apsvaigino.

Tuo tarpu vaikėzas turėjo labai silpną nuovoką apie gyvenimą ir politiką. Pavyzdžiui, žinomas jo projektas naujai Rusijai.

Šiame stebėtiname projekte naujai Rusijai pirmo laipsnio sostinėms miestai nurodyti: Peterburgas, Berlynas, Astrachanius, Maskva, ir Konstantinopolis. Tarpe antro laipsnio miestų kodėl tai nurodyta Krakovas, Taganrogas ir Dancigas. Šiame projekte randasi tokia prazė:

"Taip didelės imperijos imperatorė turi prilygti saulei, kuri savo maloniu žvilgsniu šildo viską, ką tik jos spinduliai gali pasiekti."

Abelnai, jau pagal šį projektą galima spręsti, kad senai damai ant visų valstybių dalykų rūpėjo tik nusispjauti ir kad jos paskutinė meilė aukščiau visko stovėjo,

Bet šis atsitikimas greičiau mums parodo senstantį žmogų visame jo pilnume, negu laimingas meilės savybes.

Vienok štai jums istorija vienos didelės meilės, kuri atsitiko pačiame jėgų žydėjime.

(Tąsa bus)

Hartford, Conn.

Iš Mūsų Pastogės

Balandžio 23 d. atsibuvo Ketvirto Apskričio koncertas, kuriame buvo prisirinkusios gražios publikos, daugiausia jaunuolių. Laukė visi su nekantrumu prasidedant.

Programa

Parengimo vedėjas drg. P. Krikščius atidarė parengimą paaiškindamas trumpoj sutraukoj, kas bus veikiama iš eilės.

Pirmučiausia New Haveno Dainos Choras, po vadovyste drg. Latvėno, sudainavo keturias dainas, kurios klausytojams labai patiko. Potam dainavo vietinis Laisvės Choras po vadovyste drg. V. Visockio. Choras publiką nustebino savo narių skaitlingumu. Sudainavo labai gražiai.

Nugi, iš eilės pasirodo tik ką nesenai susitvėrusi stygų orkestra net iš 18 ypatų, po vadovyste V. Visockio. Susirinkusieji griausmingai jį pasitiko. Pagrajino keletą kavalkų, kurie publikai labai patiko ir visi pageidavo grajyti daugiau.

B. Ramanauskiutė, Laisvės Choro narė, sudainavo solo, pritariant stygų orkestrai. Nors tai dar jauna dainininkė, bet turi labai malonų balsą, už tai publikai labai patiko. Patartina B. R. lavinti savo balsą ir ant toliau.

Laisvės Choras, užbaigdamas savo dalį programos, dainavo, pritariant stygų orkestrai. Tai ištikrųjų tas kavalkas buvo geriausias iš visų, ba aš remiuos publikos atsinešimu. Užsidarius scenerijai, aplodismentai tęsėsi per kelias minutes.

Ant pabaigos New Britain Y. C. L. mišri jaunuolių Dramos grupė atliko tikrai artistiškai, kadangi buvo gerų solistų, duetų ir taip toliaus, ir visi gerai nudavė. Ta pati grupė padainavo Internacionalą. Ir taip programa užsibaigė su pilnu entuziazmu.

Po programos drg. J. Martitaičio Orkestra iš 6 kavalkų griežė visokius šokius. Jaunimas skirstėsi pilnai šokiais pasitenkinęs. Paėmus iš visų atžvilgių, parengimas pavyko kuo puikiausiai. Už tai rengėjai verti pagyrimo.

Darbininkų Padėtis

Pas mus bedarbės šmėkla vis plečiasi. Iki šiol buvo atleidžiami darbininkai tik iš didesnių dirbtuvių, o jau dabar pradeda atleidinėti ir iš mažesnių. Matytis gatvėmis daug darbininkų vaikštinėja, jieškodami sau darbų. Man teko su nekuriais iš jų kalbėtis. Tai vis yra kaltė pačių darbininkų už neatsargumą. Jeigu darbininkai būtų tiek stipriai organizuoti, kaip mūsų išnaudotojai, tai bedarbės šmėkla niekuomet nepasirodytų.

Susirinkimas

Balandžio 28 d. atsibuvo Laisvės Choro mėnesinis susirinkimas, kuriame dalyvavo apie 40 narių. Labai pagirtina, kad jaunuoliai skaitlingai lankosi susirinkmuose. Nors buvo daug svarbių klausimų, bet kai visi juos šaltai svarstė, tai nemažai ir nuveikė. Organizatorius raportavo, kad choras visame kame žengia pirmyn. Taipgi paaiškėjo iš finansų raštininko ir sykiu Svetainės Komisijos, kad iždas auga.

Buvo skaitytas laiškas su užkvietimu Laisvės Chorui dalyvauti piknike, kurį rengia Conn. valstijos progresyvių organizacijų apskričiai birželio 5 d., Waterbury, Conn. Visi vienbalsiai sutiko dalyvauti. Buvo "Laisvės" užkvietimas dalyvauti ant jų rengiamo metinio pikniko, kuris atsibus liepos 3 d. Brooklyne. Su pilnu entuziazmu nutarė dalyvauti. Komisija ant vietos likosi išrinkta darbą varyti pirmyn.

Buvo skaitomas laiškas nuo Kom. Partijos kas link šaukiamo suvažiavimo. Laišką vienbalsiai priėmė ir nutarė pasiųsti pasveikinimą su $5.00.

Prie choro prisirašė trys jaunuoliai. Buvo pakeltas klausimas, kad jau rengtis prie ateinančio rudeninio sezono, surengimui operetės. Tas palikta dėl ateinančio susirinkimo.

Nutarė surengti gerą balių sukėlimui finansų dėl padengimo lėšų važiavimui į "Laisvės" pikniką. Komisijon išrinko gerai patyrusius draugus. Tik tėmykite jų užkvietimus. Priedermė yra visiems dalyvauti.

Nemunas.

Easton, Pa.

PABĖGĖLIAI IŠ KALĖJIMO

Gegužės 4 dieną, tuojau po pietų, pradėjo kaukti visais garais apskrities kalėjimo sirenos, nes pabėgo trys kaliniai: Geo. Belovich, A. Gula ir Ch. Morrell. Visi jauni vyrukai, kurie buvo nuteisti už vagiliavimą ir kitokius "zbitkus" ant ilgų metų sėdėt kalėjime. Jie iš kalėjimo kiemo perkopė per 30 pėdų aukščio mūrinę sieną ir nušoko į Lehigh gatvę.

Visa Eastono ir Bethlehemo policija buvo ant greitųjų pastatyta ant kojų gaudyt pabėgėlius.

Morrell'as šokdamas nuo sienos nusilaužė koją, tai jį reikėjo tik nuvežt į ligoninę. Belovich buvo sučiuptas priemiestyj apie ketvirtą valandą tą pačią dieną. Trečias, Gulas, pasirodė smarkiausiu, nes jo dar nesuranda.

Reikia pažymėt, kad tie vy-

(Tąsa 5-tame pusl.)

PIRMAS DIENRAŠČIO 'LAISVĖS' MILŽINIŠKAS

PIKNIKAS BALTIMORE, MD.

Rengia Amerikos Lietuvių Litera tūros Draugijos 25 Kuopa

Sekmadienį, 29 Gegužės-May

1938

Prasidės 10-tą Val. Ryto ir Tęsis iki Vėlai Vakare

Dovanos prie įžangos bilieto. 1-mas prizas $20; 2-ras $15; 3-čias $10 ir šeši prizai po $5.

Aido Choras iš Brooklyn, N. Y., vad. A. Žilinskaitės

Bus LIBERTY PARK, EASTERN and MOFFETT AVES.

Šiame Piknike Bus Didžiausia Programa, Kokios dar Baltimoriečiai Nėra Matę

DALYVAUS KETURI CHORAI:

Baltimorės Lyros Choras; Baltimorės Rusų-Ukrainų Choras; Philadelphijos Lyros Choras ir Aido Choras iš Brooklyn, seniausias lietuvių choras Amerikoje, dainuos ir Philadelphijos Merginų Oktetas.

K. Mikolaičio penkių kavalkų orkestra grieš amerikoniškus ir lietuviškus kavalkus šokiams, prad. 2-rą val. p. p.

TURĖSIME VISOKIŲ UŽKANDŽIŲ IR GĖRIMŲ

Dalyvaus daug svečių iš Philadelphijos ir kitų miestų. Kviečia KOMITETAS.

KELRODIS: Iš Baltimorės važiuokite Eastern Ave. iki Moffett Ave., ten rasite parką. Gatvekariu—imkite 23 Backriver karą, nuveš tiesiai į parką. Iš Philadelphijos važiuokite Route 40, iki skerskelio Stemmers Run, tai bus kokios 8 mailės nuo Baltimorės. Čia rasite dvi Trafffic Lights ir ant pietvakarių kampo to skerskelio yra raudonų plytų gražus namas, panašus į bažnyčią. Ant šio skerskelio sukite po kairei, važiuodami šiuo keliu laikykitės po **dešinei,** pavažiavę 3 mailes privažiuosite Eastern Ave. Eastern Ave pasisukite po dešinei ir pavažiavę apie pusę mailės rasite parką.

Vokietijos koncentracijos stovykla, kurion fašistai laiko sugrūdę tūkstančius geriausių kovotojų. Paveikslas imtas Oranienburg koncentracijos stovykloj.

Bridgeport, Conn.

Balandžio 27 turėta posėdis prieškarinio komiteto. Atstovų susirinko vidutiniąi. Padaryta daug gerų tarimų ir išrinkta delegatai į ekstra konferenciją, kuri įvyks gegužės 29 d., New Britain, Conn. Delegatais išrinkti šie draugai: Mureikienė, Kairys ir Jusaitis. Konferencija šaukiama tam, kad aptart būsimąjį visutiną Amerikos Lietuvių Kongresą atsteigimui demokratinės santvarkos Lietuvoj, kuris įvyks birželio 25, Scranton, Pa.

Be kitko, priimta pora gerų rezoliučijų. Viena pasiųsta Conn. valstijos kongresmanui Philips'ui, reikalaujant palaikyt prezidento Roosevelto algų ir valandų bilių. Kita rezoliucija pasiųsta Lietuvos prezidentui Smetonai, reikalaujant atsistatydint ir užleist vietą tokiai valstybės administracijai, kokios Lietuvos liaudis pageidauja.

Rezoliucijų komisija — J. J. Mockaitis ir B. Vedeikis.

Vėliaus nutarta surengt kokį mažą parengimėlį komiteto vardu sudarymui biskutį finansų pasiuntimui atstovų į Amerikos Lietuvių Kongresą, kuris įvyks birželio 25 d. Laikas parengimui palikta komisijai, kuomet jai bus patogiau.

Gegužės 1 d. turėta susirinkimas ALDLD 63 kuopos. Draugijon įstojo du nauji nariai—draugai Stanys ir Krankelis.

Drg. Kairys atsinešė pundą žurnalo "The Voice of Lithuanian Americans", kuris buvo visas išplatintas tarpe narių.

Taipgi nutarta paimt busas į išvažiavimą apskričio, kuris įvyks Waterbury, Conn. Komisija busui parūpint yra J. J. Mockaitis ir O. Arisonienė, ir kiti pasižadėjo pagelbėt.

Pirmos Gegužės apvaikščiojimas įvyko Bassick High Auditorijoj, 8 val. vakare. Šį apvaikščiojimą surengė CIO City Council, Bridgeport, Conn. Buvo gerų kalbėtojų; vienas kalbėtojas buvo iš New Yorko, tekstilinių atstovas D. Hadley; antras — jaunuolis iš New Haveno, Yale Universiteto studentas, kuris atstovavo Labor Non-Partisan League; trečias — nuo vietinių laikraščių "Post" ir "Telegram," spaustuvininkų unijos atstovas, Geo. Bell. Šie laikraščiai spausdinami skebinių darbininkų, nes tikrieji darbininkai išėjo streikan jau apie savaitė laiko. Todėl šis kalbėtojas, Geo. Bell, tuo klausimu ir kalbėjo, atsišaukdamas į visuomenę paremti jų kovą, susilaikant nuo skaitymo šių laikraščių, būtent: "Bridgeport Post" ir "Bridgeport Telegram." Visų kitų kalbėtojų temos buvo nustatytos prieš karą ir fašizmą.

Šaukimas Konferencijos Conn. Valstijoj

Amerikos Lietuvių Kongreso Skyrių ir Visų Demokratiją Mylinčių Draugijų į Konferenciją

Gerbiamieji:

Kadangi Lietuvos nepriklausomybei vis gręsia pavojus, ir reikalavimas koalicinės valdžios Lietuvoj darosi vis stipresniu, ir kadangi visuotinas tarpsriovinis Amerikos Lietuvių suvažiavimas bus birželio 25 d. š. m. Scranton, Pa., tai yra reikalas, kad mes, Connecticut valstijoj, galėtume tinkamai prisirengti prie minėto suvažiavimo.

Todėl Amerikos Lietuvių Kongreso Connecticut Valstijoj apskričio komitetas šaukia nepaprastą konferenciją, gegužės 29 d., 1938 m., 11 val. ryte, Lietuvių Svetainėj, 354 Park St., New Britain, Conn.

Konferencijoj bus svarstoma:

a. Gynimas Lietuvos Nepriklausomybės.

b. Išlaisvinimas Vilniaus.

c. Atsteigimas Lietuvoj demokratijos ir kiti svarbūs klausimai.

Tad kviečiami Am. Lietuvių Kongreso skyriai rinkti po 3 atstovus, ir draugijos, kurios prie skyrių nepriguli išrinkti po 2 atstovu ir prisiųsti į minėtą konferenciją. Atstovai prašomi pribūti laiku.

Amerikos Lietuvių Kongreso, Conn. Apskričio Komitetą Valdyba:

Pirm. **M. Arison,**
Ižd. **A. Jocis,**
Rašt. **J. J. Mockaitis.**

P. S. Išrinkę atstovus, nors atvirute praneškite raštininkui šiuomi antrašu: 1367 Pembroke St., Bridgeport, Conn.

Budapest, Vengrija. — Muitinių valdininkam įsakyta visiem nešioti ūsus.

Berlin. — Uždrausta Vokietijoj amerikiniai šokiai vadinami "swing", kaipo "svetimi vokiečiams."

Išneštos 3 rezoliucijos. Pirma — reikalaujant kongresą stot už Roosevelto Naująją Dalybą; antra — už algų-valandų bilių; ir trečia—reikalaujant nuimt embargo nuo ginklų Ispanijai. Visos rezoliucijos priimtos vienbalsiai.

Gegužės 2 d. įvyko LDS 74 kuopos susirinkimas Lietuvių Svetainėj, Lafayette St., 8 v. vakare. Susirinkime plačiai buvo kalbama, kaip įrašyt daugiau naujų narių į LDS. Visi nariai tuo įdomaujasi ir pasižada dirbt kiek galėdami.

Taipgi nutarta surengt kuopos vardu gražų išvažiavimą šią vasarą. Tam tikslui išrinkta komisija iš draugų J. Mockaičio, J. Jasiūno ir J. Pūdimo.

M. Arison.

Baltimore, Md.

IŠ PIRMOSIOS GEGUŽĖS PAMINĖJIMO

Pirmosios Gegužės paminėjimas, kuris įvyko balandžio 30 d., prasidėjo 1-mą valandą po pietų, City Hall Plaza aikštėj.

Publikos prisirinko daugiau, negu kada pirmiau, nes visi darbo žmonės dalyvavo bendrai.

Prakalboms prasidėjus, pirmas kalbėtojas savo prakalboj pareiškė dalinai sekamai: "...Pirmosios Gegužės demonstracijoj darbo žmonės pareikš savo reikalavimus: daugiau darbų, didesnės pašalpos bedarbiams, užgirs prezidento Roosevelto pasiūlymą viešiems darbams išleisti virš trijų bilionų dolerių . . . Be to, milioninės masės Amerikoj ir visam pasaulyj pasisakys už vienybę darbininkų klasės, prieš reakciją ir prieš fašizmą."

Kitas kalbėtojas sakė: "...Visa reakcija su išpūstais žandais, laukiniais ir sužvėrėjusiais balsais staugia, būk tai Pirmosios Gegužės šventę išmislino bolševikai, o Maskva užgyrė, bet tai netiesa; tai reakcijos propaganda; tai klaidinimas darbo žmonių." Toliaus kalbėtojas aiškino, jog Pirmoji Gegužės užgimė ir buvo apkrikštyta Amerikoj. Kalbėtojas tęsė: Pirmą kartą Pirmoji Gegužės, kaipo pasaulinė darbo žmonių šventė buvo švęsta 1890 metais. Nuo to laiko ši diena kas metai darosi vis ryškesnė ir reikšmingesnė viso pasaulio darbo žmonėms.

Visa publika labai suinteresuota Pirmosios Gegužės reikšme.

Pirmininkas perstatė kokį tai miniai nepažįstamą žmogų su balta galva. Kadangi tąs žmogus neužsilipo nei ant estrados, tai publika pradėjo glaustis, kad pamačius, kas ten toks kalba. O tai buvo ponas gubernatorius Nice. Jis pasakė tik kelis žodžius sekamai: "Aš linksmas matyti jus čionai. Aš kol kas dar nekandidatuoju; bet aš jaučiu, jog kai kurie nori mano darbą gauti."

Na, ir tuos žodžius ištaręs, gubernatorius apleido mūsų mitingą. Bet, žinoma, publika nenusiminė, nes jis ne mūsų klasės žmogus, ir mums niekp gero nepasakė.

Kiti kalbėtojai nurodinėjo šių dienų įvykius, darbo žmonių kovas prieš reakciją, prieš fašizmą. Tik gaila, kad negalėjome išklausyti visų kalbėtojų, kurių buvo gana daug. Publiką buvo priversta apleisti prakalbas, nes didelis šturmas su lietum taip staiga užėjo, kad negalima buvo prakalbų užbaigti.

Na, o kaip reakcinė spauda atsinešė linkui darbininkų šventės, Pirm. Gegužės paminėjimo Baltimorėj? "Sun" nei žodelio neparašė. O "Baltimore American" vos išstenėjo 2 colių straipsniuką, kuriame begėdiškai sumelavo, patalpindamas tik apie dešimtą dalį publikos. O antgalvį ant straipsniuko uždėjo: "Nice Speaks at City Hall Plaza." Mano supratimu, baltimoriečiai darbininkai, kurie skaito "Sun," turėtų užprotestuoti, kodėl "Sun" netalpina vietinės žinios; juk "Sun" darbininkai daugiausia skaito. Kodėl fašistai tuoj pamato, kada "Sun" patalpindavo ką tokio švaresnio iš Sovietų Sąjungos. Fašistai tuoj siunčia į "Sun" laiškus, grąsindami, kad pames skaitę "Sun", jeigu talpins žinias iš Rusijos.

V—kus.

Worcester, Mass.

Įvairios Naujienos

Orai gražūs ir nešalta, bet darbai nei biskį nesitaiso. Žmonių būriai be darbo vaikštinėja, klausdami vienas pas kitą, kas bus toliau.

-:- -:- -:-

Vaikų žiburėlio mokyklėlė jau pasibaigė 29 d. balandžio. Bet jų globėjai nepamiršo surengt jiems pikniką 1 d. gegužės. Darbavosi Petras Plokštys, Antanas Miliauskas ir Marė Kižienė.

Nors oras buvo gražus ir nešaltas, bet publikos atsilankė mažai. Mat, žmonės į piknikus dar neįpratę. Bet vaikučiai turėjo "good time," nes turėjo, kaip jie vadina, "hot dogs" kiek kuris norėjo; taipgi šaltsmetonės; o jau gėrimų, kaip sodės, tai nereikia nei šnekėt, nes jie turi du gerus dėdes—Jaseliūną ir Mašinską, kurie visada jiems pafundija, taigi ir dabar jų nepamiršo, ir dar su savo dideliu troku į vietą kaip savo tikrus vaikus nuvežė. Visi vaikučiai ir tėvai su motinomis ačiuoja Jaseliūnui ir Mašinskui už tokį patarnavimą.

Šitą sezoną mokyklėlėj vaikai nepraščiausiai pasimokino skaityt, rašyt ir dainuot. Be to, jie turėjo surengtą "Christmas Party" vakarienę ir pikniką, ir dar pinigų turi kasoj $35.84. Jeigu kitą sezoną taip seksis, tai nepraščiausia.

P. P.

EASTON, PA.

(Tąsa nuo 4 pusl.)

rukai jau ne pirmu sykiu pabėga iš to paties kalėjimo.

Susirgo Elzbieta Stankienė

Gegužės 4 d. Lietuvis Daktaras Juozas Urbanas savo ofise padarė operaciją draugei Elzbietai Stankienei (barberio moterei). Buvo išpjauti iš gerklės tansyliai. Ligonė guli namie, 521 Ferry St. Daktaras lanko kožną dieną. Ligonė jaučiasi labai gerai. Aplankykite kas turite laiko.

Vargo Matęs.

PRANEŠIMAI IŠ KITUR

WATERBURY, CONN.

ALDLD visuotinas kuopų delegatų suvažiavimas įvyks liepos 1 ir 2 dd., Brooklyn, N. Y. Reikia kuopoms apkalbėt ir rinkti delegatus; jau laikas. Yra keli pataisymai mūsų organizacijos pasiūlyta, reikės visiems nariams juos nubalsuoti už ar prieš.

ALDLD 28 kp. susirinkimas įvyks gegužės 10 d., 774 Bank St. Susirinkit visi ir atlikit savo, kaip organizacijos nariai, pareigas bent šiuo kart. — Fin. Sekr. J. Ž. (108-109)

SCRANTON, PA.

ALDLD 39 kp. susirinkimas įvyks gegužės 10 d., 8 val. vak., pas drg. Gloksnį, 1256 Diamond Ave. Prašome narių skaitlingai dalyvauti šiame susirinkime, nes turime specialiai svarbių reikalų išspręsti. — Fin. Sekr. (108-109)

BALTIMORE, MD.

ALDLD 25 kp. susirinkimas įvyks gegužės 9 d., 8 v. vak. Lietuvių Svet., 853 Hollins St. Prašome visų narių dalyvauti šiame susirinkime. "Laisvės" piknikas įvyks geg. 29 d., turėsime daugelio svečių iš visur, todėl reikės išrinkti patarnautojų dėl pikniko. Taipgi, kurie nesate duokles užsimokėję, malonėkite užsimokėti per šį susirinkimą. — Sekr. A. Žemaitis. (107-108)

HARTFORD, CONN.

ALDLD 68 kp. susirinkimas įvyks geg. 9 d., 7:30 val. vak. Laisvės Choro Svet., 57 Park St. Draugai ir draugės, visi malonėkite ateiti, turėsime daug svarbių dalykų aptarti. Taipgi prašome narių užsimokėti duokles. — J. V. Margaitis. (107-108)

GREAT NECK, N. Y.

ALDLD 72 kp. ir TDA 48 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, 9 d. geg. 8 val. vak., Kasmočių Svet., 91 Steamboat Rd. Prašome abiejų organiacijų narių dalyvauti, nes yra daug svarbių dalykų aptarti. — Org. F. K. ir F. L. (107-108)

VAKACIJŲ VIETA

Patogiame Viešbutyje

U. S. HOTEL

Valatie, N. Y.

Prie Kelio U. S. 9

Praleiskite savo vakacijas U. S. Hotel, Valatie, N. Y.

Specialės kainos po $12 į savaitę suaugusiems ir pusę tos kainos vaikam. Už tą menką sumą gaunate valgį, guolį. Galite medžiot, žuvaut, laivais važinėti ir maudytis.

Puiki scenerija, visi patogumai. Arti Albany miesto, arti visokių busų ir traukinių.

Telefonas Valatie 13-R.

Louise Giarve, Prop.

Valgykite MEDŲ

Jau turime šviežio pavasarinio medaus. Pats geriausias sveikatai; naudokitės juomi.

Valgykite Medų Vietoj Cukraus

Sako Dr. J. J. Kaškiaučius

"Laisvėje" galite gauti tikrų bičių medaus už gana prieinamas kainas.

Kaina 65c už Kvortą
Liepų Žiedų 75c. Kvorta

Kreipkitės į "Laisvės" ofisą ir apsirūpinkite su medum.

Dr. Herman Mendlowitz

33 METAI PRAKTIKOS

522 Bedford Avenue
arti Taylor St., Brooklyn, N. Y.

Tel. Evergreen 7-1312

OFISO VALANDOS
nuo 1--3 dieną ir nuo 7--8 vak.
NEDĖLIOMIS
Nuo 10 iki 12 val. iš ryto

FLATBUSH OFISAS
2220 Avenue J
Kampas E. 23rd St.

CHRONIŠKOS LIGOS GYDOMOS

KRAUJO, ODOS, NERVŲ LIGOS, BENDRAS SILPNUMAS ir NERVŲ IŠSISĖMIMAS, SLOGOS ir ĮSISENĖJĘ SKAUDULIAI SKILVIO ir ŽARNŲ LIGOS, HEMORROIDAI ir kiti MĖSLAŽARNĖS NESVEIKUMAI varginantieji skausmais ir nepatogumais, INKSTŲ ir PŪSLĖS ligos. Staigios ir chroniškos ligos VYRŲ ir MOTERŲ gydomos su patenkinančiomis ir greitomis pasekmėmis. Jeigu turite kokį nesveikumą, kurio nesuprantate, pasikalauskite manęs su pasitikėjimu, ir jūsų liga bus jums išaiškinta.

X-Spinduliai, Kraujo ir Šlapimo Tyrimai Atliekami
Už Nebrangų Atlyginimą

IŠTYRIMAS VELTUI

DR. ZINS

Įsisteigęs per 25 Metus

110 East 16th St., N. Y.

Tarp 4th Ave. ir Irving Place

9 A. M. iki 8 P. M., o Sekmadienį 9 A. M. iki 3 P. M.

VARPO KEPTUVĖ

36-42 Stagg St. Tel. Stagg 2-5938 Brooklyn, N. Y

Varpo Keptuvės Kėksai Vestuvėm ir Parėm Yra Skaniausi

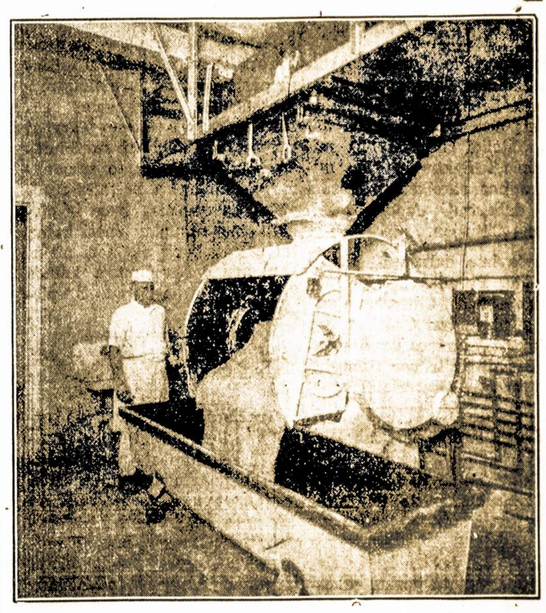

Rūgšti ruginė, saldi ruginė, čielų kviečių, čielų rugių, senvičiam duona, balta duona, Caleh ir rasin duona. Taipgi kepama roliai ir bandukės. Puikiausias pasirinkimas skaniausių kėksų-pyragų; Pineapple Cake, Apple Cake, Cheese Cake, Coffee Cake, Butter Cake, Bunke ir Spice Cake. Stollen, Doughnuts, Pies, Pastries Apple Turnovers ir Jelly Rolls.

Siunčiame duonų per paštą į kitus miestus, specialiai greitai pristato. Ant jūsų pareikalavimo, suteiksime informacijas apie svorį ir kainas.

Varpas Bakery 36-42 Stagg Street Brooklyn, N. Y.

Skūpumas Labai Daug Kainuoja

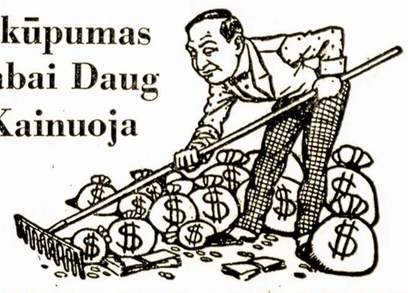

Skūpumas labai daug kainuoja, o sykiais iš didelio skūpumo net turi polikt šį pasaulį pirm laiko.

Skūpus žmogus sugrėbtų viso pasaulio pinigus, jeigu jis galėtų, nes jis turi pinigų ligą, jam niekas kitas nerūpi ir jam niekas nemiela nė šeimyna, nei draugai. Vien tik pinigai. Jis pamiršta apie sveikatą ir apie mūsų trumpą gyvenimą pasaulyje. Bet ateis laikas, turės padėt grėblį ir gailėtis klaidų. Broli ir sese! Neapsivilk savęs, nepamiršk savo brangiausiojo turto —Sveikatos. Tai tik vienas ir vienatinis turtas pasaulyje, dėl tavęs yra Sveikata. Jausdamas Reumatizmą, rankų-kojų skaudėjimą, Neuralgiją, dieglius, rankų kojų tirpimą, ir neatidėliok, mesk tą skūpumą ir tuojaus reikalauk DEKEN'S OINTMENT, kuris tūkstančiams pagelbėjo nuo virš minėtų skaudėjimų. Garantuojam pagelbą ar pinigus gražinam. Klauskite taip: DEKEN'S OINTMENT.

DEKEN'S OINTMENT CO., Hartford, Conn.

NOTARY PUBLIC **Tel. Stagg 2-5043**

MATTHEW P. BALLAS

(BIELIAUSKAS)

LAISNIUOTAS GRABORIUS

660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.

Puikiai įrengtos dvi koplyčios duodamos mylimiems pašarvoti dovanai

Nuliūdimo valandoj, kreipkitės pas mus, patarnavimas bus užtikrintas ir už prieinamą kainą.

Lietuvių Kūro Kompanija

ĮDEDAME
MASTER-KRAFT OIL BURNERS
Į JŪSŲ SENĄ AR NAUJĄ ŠILDYTUVĄ
(Steam Boiler)

Mūsų inžinieriai išmieruos jūsų namus ir įdės tinkamą "burner" arba visą gąro arba karšto vandenio sistemą. Maloniai suteikiame aprokavimus be jokio mokesčio.

TRU-EMBER FUEL CO., INC.

485 Grand Street Brooklyn, N. Y.

Telefonas EVergreen 7-1661

GARSINKITĖS "LAISVĖJE"

New Yorko Ir Apielinkės Žinios

Chiniečiai Maršuos Prie City Hall

Šiandieną šio didmiesčio chiniečiai minės "Nacionalę Pažeminimo Dieną," 23-čią metinę sukaktį nuo to laiko, kada Japonija įteikė Chinijai "21 reikalavimą," Sykiu su šiuo minėjimu bus pareikštą protestas prieš dabartinį Japonijos įsiveržimą Chinijon.

Maršavime dalyvaus 18,000 chiniečių. Paradas susiformuos 2 val. po pietų, Chinatown srityje, kuri randasi Chatham Sq. apylinkėje. Maršuos žemaja dalimi Broadway ir per finansinį distriktą prie City Hall.

Jurginė Rengiasi Piknikui

Didžioji lietuvių pašalpinė, Šv. Jurgio Draugystė, rūpestingai rengiasi savo 60-tam metiniam piknikui. Piknikas įvyks 28 rugpjūčio, dar už 4 mėnesių, o jau apsirūpinta parku, orkestromis, garsinimais. Reikia tiktis ir gražių pasėkų.

Ed. Morgan, maliavodamas stubą, Coronoj, nukrito nuo kopėčių ir ant vietos užsimušė.

Milionai Žmonių Girdės Komunistų Konvenciją Per Radio

New Yorke eina energingas prisirengimas Amerikos Komunistų Partijos 10-tai Konvencijai, kuri prasidės šio mėnesio 26 dieną, Madison Square Gardene, New Yorke.

Didžiausia šios šalies pastogėje esanti arena — Madison Square Garden — bus atidaryta publikai nuo 6 val. vakaro. Nuo 7:30 prasidės vaizdinga programa su muzika, jaunųjų komunistų vėliavų maršu, mitingui bus perstatyti Ab. Lincolno Brigados veteranai.

Earl Browder, generalis sekretorius, Centralinio Komiteto paskirtas vyriausiu kalbėtoju. Taipgi kalbės Robert Minor, kuris prieš pat konvenciją sugrįš iš Ispanijos. Jis perduos komunistų konvencijai pirmarankes žinias iš savo metinio patyrimo Ispanijoj.

MILIONAI GIRDĖS KOMUNISTUS

Partija jau sudarė sutartis su radio kompanijomis (NBC ir CBS) perduot svarbiausias konvencijos prakalbas visai šaliai. Apskaičiuojama, kad tuo būdu komunistų konvencijos žinios pasieks apie 25 milionus amerikiečių.

Pirma Browderio prakalba per radio bus išvakarėse konvencijos, gegužės 25 d., nuo 11:15 iki 11:30 vakaro, rytiniu dienos šviesos taupymo laiku (EDS).

Antra prakalba bus perduodama tiesiai iš milžiniškojo Madison Sq. Garden mitingo gegužės 26. Apart prakalbos, Bob Trout, žymusis CBS pranešėjas, perstatys radio klausytojams konvencijos eigą nuo 7:30 iki 7:45, taipgi rytiniu dienos šviesos taupymo laiku.

Komunistų Konvencijoj, bus delegacijos iš visų 48 valstijų, viso virš tūkstantis delegatų. Kas liečia publiką, konvencijos atidarymo sesijoj, numatoma, kad bus užpildytas kiekvienas kampelis didžiojoj Madison Sq. Garden, kuri talpina 22 tūkstančiu publikos.

Mrs. Elizabeth Dahl gali skaityt save stebūklinga. Ji paslydo ir nukrito po subvės traukiniu Brooklyne. Šeši vagonai perėjo per ją, bet ji pasveiksianti.

Pakuotojai Priešingi Rūšiavimui Mėsos

Mėsos pakuotojų atstovai Miesto Tarybos komiteto mitinge pasisakė prieš žymėjimą mėsos rūšimis. Sumanymas rūšiuot mėsą yra Miesto Tarybai įteiktas per darbietį tarybininką Vladeck. Sulyg to sumanymo visokia mėsa privalės turėt aiškią savo rūšies žymę ir pirkėjui bus nesunku žinoti kainą tai rūšiai, kurią jis nori pirkt, kaip kad dabar žinoma kainos "grade A" arba "grade B" pienui.

Iš Bedarbių "Parės"

Trečiadienį, gegužės 4, įvyko Workers Alliance 90 kuopos susirinkimas pasikalbėjimui ir pasilinksmininmui. Visi nariai užsimokėjo įžangos po 10c, nes taip buvo nutarta pereitame susirinkime. Komisija išvirė didelį puodą žirnių ir pinacų, kuriais pavaišinta visi atsilankiusieji. Buvo nemažai negrų, lenkų, rusų, žydų, italų ir lietuvių.

Po užkandžių, organizatorius pasakė trumpą, bet naudingą prakalbėlę, pažymėdamas, kad dabar Williamsburgo Workers Alliance atsistojo ant tvirtų kojų, pasirandavojo sau tinkamą vietą 157 Havemeyer St. Visi nariai ir pašaliniai dabar galės susirinkti kada panorės, durys bus atdaros dienomis ir vakarais. Kas norės, bus galima mokytis pradedant žieminį sezoną. Mokytojus gausime iš WPA.

Susirinkimai bus laikomi vieną sykį į mėnesį ir apkalbėti bedarbių reikalai. Bus rengiama diskusijos, prelekcijos ir pasilinksminimo vakarėliai. Mes turime daugiau 200 narių 90-toj kuopoj ir daugumai trūksta apšvietos. Kad būtų galima sekmingiau vesti kovas, yra reikalas daugiau lavintis. Ot, tai čia ir bus vieta.

Williamsburge gyvena nemažai lietuvių, bet prie bedarbių kuopos labai mažai priklauso, tikrai nežinia dėl ko, ar tai nedrįsta priklausyti, manydami esant pasižeminimų. Toks manymas yra labai klaidingas. Workers Alliance nėra almužnos prašytojai iš geraširdžių, yra susiorganizavę darbo neturinti darbininkai. Kada pasitaikys darbas, tada dirbs, o neturintiems darbo valdžia turi duoti užlaikymą. Todėl, lietuviai, nelaukite pakol badas pabalados į duris, pirmiau įsirašykite į Workers Alliance 90 kuopą, kad būti tikras, jog bado nematysi.

Kaimietis.

A. Urbaitis Sunkiai Susirgo

Antanas Urbaitis sunkiai susirgo plaučiu uždegimu. Jisai stipriai sušalo Pirmos Gegužės maršavime užpereitą šeštadienį ir nuo tos dienos nesijautęs gerai. Antradienį atsigulė lovon. Porą dienų pagulėjus atrodęs gerėliau, bet penktadienį vėl pablogėjo. Iš naujo pašaukta gydytojas, kuris pripažino plaučių uždegimą. Ligonis randasi namie, 188 So. 3rd St., Brooklyne.

Linkime draugui greitai pasveikti. **Rep.**

Streikas Prieš Rendų Kėlimą

Gyventojai 102 Christopher St., N. Y., sustreikavo prieš antru kartu keliamą rendą bėgiu vienų metų. Pereitą birželį rendos buvo pakeltos po $3. Gi balandžio 1 ir vėl pareikalauta po $2 ir $3 daugiau. Rendauninkai, 33 šeimos, susiorganizavo ir paskelbė streiką.

Fanti Teisman Įnešta Pamišimo Teorija

Kings County Teisme dabar teisiamas Mariano Fanti, turtingas plunksnų pirklys, kuris kaltinamas ir buvęs prisipažinęs nušovęs Mrs. Berthą Nolan, savo "raštininkę pačią," pereito gruodžio 5 d.

Tuojau po žudystės buvo sakyta, kad jis prisipažinęs ją nušovęs už "neištikimybę." Gi dabar einančiame teisme nužudytosios Mrs. Nolan duktė liūdijo, kad jos motina su Fanti meiliškų santikių neturėjus, bet kad ji nušauta iškilus barniui dėl Fanti ištraukimo $4,000 iš biznio, kuriame jiedu buvo dalininkais.

Numatoma, kad Fanti ginsis papildęs žudystę dėl laikino pamišimo, nes jo vaikai liūdijo, kad jis per savaitę prieš žudystę elgęsis nenormaliai, naktimis prikeldavęs vaikus, atsisakydavęs valgyt dėl nuožiūros, būk maistas užnuodytas. Gi Mrs. Fanti liūdijo, kad nužudytoji Mrs. Nolan turėjus santikius su jos vyru per 11 metų ir jos su Mrs. Nolan susitikimas pasibaigdavęs plaukų rovimu.

Byla tebetęsiama.

Lietuviai Lincolno Brigados Draugai Kviečia Jus į Susirinkimą-Judžius

Tūlas laikas atgal Lietuvių Lincolno Brigados Draugų suruoštoje pramogoje buvo žadėta rodyt įdomus judis "Diena su Lincolno Brigados Kariais." Dėl rimtų kliūčių, tuomet tasai judis neparodyta.

Kad atsiteisti visiems geriems Lincolno Brigados Rėmėjams, kurie tuomet buvo užsimokėję įžangą, bet neturėjo progos tą judį pamatyt, judis bus rodomas šį vakarą, pirmadienį, gegužės 9 d., 419 Lorimer St. Įžangos bilieto nereiks, tad ateikite patys ir atsiveskite draugus.

Apart pamatymo to svarbaus judžio, taip pat bus aptariama, kaip mes, lietuviai, geriausia galėtume aprūpint Ispanijoj kovojančius lietuvius didvyrius ir suteikt reikalingą pagelbą bei gydymą sugrįžusiems iš Ispanijos. Dalyvaukite.

Liet. L. B. Draugų Kom.

Garsinkite savo biznį dienraštyj "Laisvėj."

Apiplėšė Vaiginio ir Šapalo Užeigą

Naktį iš ketvirtadienio į penktadienį nežinomi piktadariai išplėšė draugų Vaiginio ir Šapalo užeigą, 127 Thames St., Ridgewoode. Ketvirtadienio naktį drg. Šapalas buvo vietoj iki 3 val. O ryte atidaręs užeigą drg. Vaiginis rado išimtą iš registerio jame paliktus keletą dolerių smulkių pinigų. Tuoj bėgo kitan kambarin apžiūrėt seifą ir . . . navatna . . . seifo nėra! Apžiūri visas duris ir langus—viskas tvarkoj, jokio pėdsako. Atydžiau viską apžiūrinėjant, patėmijo, kad nuo svetainės durų nuimta skersinis (iš vidaus). Bet niekas neišlaužta, durys užrakintos. Dar atydžiau viską apžiūrint, drg. Vaiginis įžiūrėjo, kad stogo lango vienas stiklas išimtas . . . Reiškia, plėšikai virve įsileido svetainėn per stogo langą, iš vidaus atsidarė svetainės duris, išsiėmė pinigus iš registerio, o seifo atidaryt negalint—jį patį išsistūmė iki durų, į mašiną—ir, duris uždarę, nuvažiavo savais keliais. Nėi šuo nesulojo. O viršuj gyvenanti žmonės, kuriem svetainės stogo langas pašonėj, kaip tik ir turi šunį.

Viskas rodo, kad plėšikai yra tankūs šios vietos lankytojai, kurie viską buvo gerai įsižiūrėję iš vidaus. Ir pataikyta kaip tik ta naktis, ketvirtadienio, kai ant rytojaus daugybė žmonių ateina į užeigą su čekiais juos "išsikešint." Reiškia, tą naktį turėjo būt nemažai pinigų rytojui. Ir jų būta apie $400. Seife buvo ir nemažai įvairių dokumentų.

Seifas buvęs apie 500 svasų sunkumo. *K-d-s.*

Sekančią Naktį Apvogė P. Kapicko Užeigą

Penktadienio rytą, 6-tą d. gegužės, iš Petro Kapicko užeigos, 32 Ten Eyck St., išnešė naują radio, du overkotus, vieną tapkotį ir cigaretų apie $30 vertės.

Ar tik neatsirado kokis naujas lietuviškas vagis? **Rep.**

SUSIRINKIMAI

CENTRAL BROOKLYN, N. Y.

ALDLD 24 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks pirmadienį, geg. 9 d., 8 val. vak., 79 Hudson Avenue. Visi nariai būkite laiku. — Sekretorė. (107-108)

Brooklyniečių Sveikata

Tymai vis dar plečiasi. Bėgiu savaitės, pasibaigusios balandžio 30, buvo 1,088 nauji susirgimai tymais, 85 daugiau už pirmesnę savaitę. Sveikatos komisionierius Dr. Rice sako, kad ligos plėtimąsi būtų galima sulaikyti, jei sergančius vaikus tėvai laikytų namie ir sveikųjų neprileistų prie sergančių, taipgi tuojau pašauktų sergantiem daktarą.

Difterija susirgo 12, mirė 1. Nuo visokių priežasčių mirimų buvo 541. Auto nelaimėse žuvo 2.

Gimė per savaitę 946.

Pagerbė Žuvusį Narį

New Yorko kailiasiuviai sekmadienį suruošė paminėjimą savo kovingam nariui Morris Langer, kuris buvo nužudytas laike kailiasiusių organizavimosi kampanijos, 1933 metais. Minėjime atidengė bronzinį velionio bustą.

PARDAVIMAI
PARSIDUODA KRAUTUVĖ
Valgomų daiktų krautuvė, su namuku arba vien tik krautuvė galima pirkt. Naujausios mašinos ir šaldytuvai, apgyventa lietuvių ir lenkų. Labai gražioj vietoj. Biznis išdirbtas per daug metų. Parsiduoda už labai mažą kainą. Krautuvė randasi apie 20 mylių nuo Waterbury, Conn. Rašykite: J. Ratkus, P. O. Box 666, Newark, N. J. (107-108)

"Laisvės" Piknikas Brooklyne bus 3 d. Liepos (July), Ulmer Park. Piniginės dovanos prie įžangos bilieto perkant iš anksto.

Jei Pasiskubinsit—Dar Gausit
Dvi teisingiausios lietuviškos knygos apie lyties klausimus:
PATARIMAI VYRAMS APIE LYTIES DALYKUS; Kaina $1.50.
PATARIMAI MOTERIMS APIE LYTIES DALYKUS; Kaina $2.00.
Abi knygos parašytos paskilbusio D-ro Robinsono ir giškiai, teisingai aprašyta vyrų ir moterų lytinio gyvenimo svarbiausi reikalai. Kiekvienas ir kiekviena tose knygose ras daug brangių ir reikalingų pamokymų, su paveikslais.
Galima pirkti abi arba bile kurią vieną
Tų knygų jau mažai turiu, todel norintieji pirkite tuojaus. Reikalavimus su pinigais adresuokite:
J. BARKUS
111-40—128th St., So. Ozone Park, N. Y.

BROOKLYN
LABOR LYCEUM
DARBININKŲ ĮSTAIGA
Salės dėl Balių, Koncertų, Bankietų, Vestuvių, Susirinkimų ir tt. Puikus steičius su naujausiais įtaisymais. Keturios bolių alleys.
KAINOS PRIEINAMOS
949-959 Willoughby Ave.
Tel.: STagg 2-3872

Stephen Aromiskis
(Armakauskas)
Graborius (Undertaker)
NOTARY PUBLIC
423 Metropolitan Ave.
Brooklyn, N. Y.
Telefonas: EVergreen 7-4335

Telephone: EVergreen 8-9770
J. GARŠVA
Graborius (Undertaker
Laidotuvių Direktorius
Išbalzamuoja ir laidoja numirusius ant visokių kapinių; parsamdo automobilius ir karietas veselijoms, krikštynoms ir pasivažinėjimams.
231 Bedford Avenue
Brooklyn, N. Y.

Telefonas Stagg 2-4409
A. Radzevičius
GRABORIUS
(Undertaker)
Vedu šermenis ir palaidoju tinkamai ir už prieinamą kainą
Parsamdau automobilius vestuvėm, parėm, krikštynom ir kitokiem reikalam
402 Metropolitan Ave.
(Arti Marcy Avenue)
BROOKLYN, N. Y.

Clement Vokietaitis
LIETUVIS ADVOKATAS
50 Court Street
Tel. Triangle 5-3622
Brooklyn, N. Y.
168 Grand Street
Brooklyn, N. Y.
Tel. Evergreen 8-7179

"LAISVĖS"
PIKNIKAS
BROOKLYNE
Sekantis didelis parengimas bus
Sekmadienį, 3 Liepos (July)
Ant rytojaus po pikniko šventė, bus proga iš toliau atvažiuoti, nes bus laiko pamatyti miestą, aplankyti beachius, pasismaginti piknike ir be nuovargio sugrįžti namo.
"Laisvės" Piknikas Bus
Ulmer Park Music Hall
Gale 25th Avenue
Brooklyn, N. Y.
Iš toliau atvykusiems jau dabar laikas rūpintis pasisamdymais busų ir organizavimu grupių vykimui į pikniką iš kitų miestų.

CHARLES
UP TO-DATE
BARBER SHOP
K. Degutis, Savininkas
Gerų Patyrę Barberiai
Prielankus Patarnavimas
306 Union Avenue
Brooklyn, N. Y.
Tarp Ten Eyck ir Maujer Sts.

FOTOGRAFAS
Traukiu paveikslus familijų, vestuvių, kitokių grupių ir pavienių.

Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokio dydžio, kokio pageidaujama. Taipgi atmaliavoju įvairiom spalvom.
Jonas Stokes
512 Marion St., kamp. Broadway ir Stone Ave., tarpe Eastern Parkway ir Chauncey stočių BMT Line
BROOKLYN, N. Y.
Tel.: Glenmore 5-6191

Tel. Virginia 7-4499
Barry P. Shalins
(Šalinskas)
LIETUVIS GRABORIUS
Suteikiam Garbingas Laidotuves nepaisant kaštų.
Turim puikiai įtaisytą Koplyčią ir salę dėl po šermenų pietų.
Teikiam nemokamai vėliausios mados automobilius.
84-02 JAMAICA AVE.
Prieš Forest Parkway
Woodhaven, L. I., N. Y.

FRANK DOMIKAITIS
RESTAURACIJA
417 Lorimer St. Brooklyn "Laisvės" Name
• • •
GERIAUSIOS RŪŠIES VALGIAI
Gaminami Europiško ir Amerikoniško stiliaus. Puikūs, lietuviško namų darbo, kilbasai ir kepta paršiena; gaspadoriškai nuvirti kopūstai ir barščiai.
Atdara Nuo Anksti Ryto iki Vėlai Vakaro
•
Vasaros laiku visada yra gražus pasirinkimas pieniškų valgių ir daržovių, virtų ir žalių.

Mateušas Simonavičius
GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA
Vietos ir importuotos degtinės ir vynai geriausių bravorų alus ir Elius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Kiekvieną subatą karšta vakarienė. Atskiras kambarys, užėjimui su moterims. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėlai.
426 SOUTH 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes eleveiterio stoties Tel. Evergreen 7-8886

Telefonas: Humboldt 2-7964
DR. J. J. KAŠKIAUČIUS
530 Summer Ave., arti Chester Ave.
NEWARK, N. J.
VALANDOS: 2—4 ir 6—8.
Nėra valandų sekmadieniais.

PHONE PULASKI 5-1090
FLUSHING
RUSSIAN and TURKISH BATHS, Inc
29-31 MORRELL STREET BROOKLYN, N. Y.
OPEN DAY AND NIGHT
Managed by
RHEA TEITELBAUM

Vapor Room, Turkish Room, Russian Room, Large Swimming Pool, Fresh Artesian Water, Restaurant, Barber Shop, Sleeping Accomodations.
Admission 50c, day and night
Saturday Night 75c
•
SPECIAL RATES PER WEEK
LADIES' DAYS: Mon. and Tuesday from 12 a. m. to 11 p. m. After 11 p. m. for gents.
GENTS' DAYS: Wed., Thurs., Fri., Sat. and Sun. all day and night.